

KADOC

Vlamingenstraat 39
3000 LEUVEN

Godfried Kwanten
Dirk Podevijn

INVENTARIS

VAN HET ARCHIEF VAN

LUDOVIC MOYERSOEN

1904-1992

Inleiding

Ludovic Moyersoen werd op 1 augustus 1904 in Aalst geboren. Zowel in de familie van zijn vader, Romain Moyersoen, als van zijn moeder, Aline Liénart, bestond er een traditie van politiek engagement. Na zijn klassieke humaniora aan het Sint-Jozefscollege in Aalst, behaalde Moyersoen in 1924 het kandidaatsdiploma in de Letteren en Wijsbegeerte aan de universitaire faculteiten Notre Dame de la Paix in Namen. Hier was hij ook voorzitter van de Vlaamse studentenkring. In 1927 promoveerde hij tot doctor in de Rechten en een jaar later tot licentiaat in de Politieke en Sociale Wetenschappen aan de Katholieke Universiteit te Leuven. Zijn proefschrift over Prosper Pouillet, op het einde van de jaren dertig ingediend voor het behalen van de doctorstitel in de Politieke en Sociale Wetenschappen aan de K.U. Leuven, werd echter afgewezen. In zijn Leuvense periode was Moyersoen o.a. actief in "Het Kringeske", een geheime vereniging die zich sterk katholiek profileerde en zich afzette tegen de uitgesproken Vlaams-nationale strekking van het AKVS en het KVHV. In 1930 schreef Moyersoen zich in als advocaat aan de balie van Dendermonde. In mei van datzelfde jaar huwde hij Teresa Thuysbaert, dochter van de voormalige Lokerse burgemeester Prosper Thuysbaert. Samen kregen ze elf kinderen.

In de tussenoerlogse periode was Moyersoen bijzonder actief in katholieke, Vlaamse sociaal-educatieve organisaties, vooral in het Aalsterse. In september 1923 richtte hij samen met Jozef Ghyselen, beiden oud-leden van het Algemeen Katholiek Vlaams Studentenverbond, op kantonnaal vlak de Katholieke Jeugdorganisatie (KJO) op als een overkoepelend orgaan van de bestaande katholieke en democratische jeugdwerken. Zoals andere Katholieke Actie-organisaties onderwierp ook deze zich aan het kerkelijk gezag. Samenwerking met de Katholieke Partij werd niet uitgesloten. Dit initiatief droeg bij tot de uitbouw van de Katholieke Actie in Oost-Vlaanderen en de oprichting van het Jeugdverbond voor Katholieke Actie in september 1925 in Gent. Op 13 december 1927 stichtte Moyersoen, samen met enkele medewerkers, een afdeling van de KAJ in Aalst. In de marge hiervan organiseerde hij eveneens een gewestelijke sociale school en een spaardienst voor de jonge arbeiders. In 1930 werd Moyersoen secretaris van de Katholieke Jonge Wacht, een jongerenorganisatie opgericht om het katholieke politieke gedachtengoed mee te helpen promoten en propaganda te voeren voor de Katholieke Partij. Moyersoen was als organisator en lesgever ook nauw betrokken bij de activiteiten van de Centrale voor Volksontwikkeling in Aalst.

De belangrijkste roeping van Moyersoen lag evenwel op het politieke vlak. In de Katholieke Unie/KVV, en na 1945 in de CVP, nam hij zowel op arrondissementeel als op nationaal niveau diverse functies waar. In 1932 werd Moyersoen secretaris van het arrondissementeel bestuur van de Katholieke Unie in Aalst. Ook was hij een van de stichters van de Katholieke Strijdersbond, een organisatie die streefde naar een versterking van de partijwerking en de kiespropaganda voor haar rekening nam. Met het oog op een verjonging van het partijkader deed Hubert Pierlot in 1934 in opvolging van August Edmond De Schryver een beroep op Moyersoen als secretaris van het Nationaal Bestuur van de Katholieke Unie. Ook bij de pogingen om een politieke jeugdorganisatie op te richten werd Moyersoen betrokken. Om de Katholieke Unie voor de jongere generatie aantrekkelijker te maken, werd onder impuls van Edmond Rubbens de Vlaams-Katholieke Politieke Jeugd opgericht. Na de verkiezingsnederlaag van 1936 zetelde Moyersoen in de hervormingscommissie van de Katholieke Unie. De Katholieke Unie werd heringericht tot het Blok der Katholijken van België bestaande uit enerzijds de Katholieke Vlaamse Volkspartij en anderzijds de Parti Catholique Social. Via zijn schoonbroer, Prosper Thuysbaert, werd

Moyersoën in 1936 nauw betrokken bij de gesprekken inzake een katholieke concentratie in Vlaanderen. Dit resulteerde in 1936 in een beginselakkoord tussen de Katholieke Vlaamse Volkspartij en het Vlaams Nationaal Verbond.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog organiseerde Moyersoën in Aalst o.m. de dienst Hulp voor Arbeiders in den Vreemde om de Belgische arbeiders in Duitsland bij te staan. Ook was hij actief in de geheime verzetsgroep Socrates die o.a. werkweigeraars opving. Omwille van deze activiteiten moesten hij en zijn vader zich begin september 1944 schuilhouden. Na de bevrijding werd Moyersoën als attaché opgenomen in het kabinet van Eerste Minister H. Pierlot. Kort voor de val van deze regering in februari 1945 was Moyersoën ook betrokken bij de oprichting van de Christelijke Volkspartij. Al tijdens de Tweede Wereldoorlog maakte hij als secretaris deel uit van een overleggroep van katholieke, vooral conservatieve politici uit de vooroorlogse periode die regelmatig ten huize van Romain Moyersoën vergaderden. Deze groep formuleerde een programma van politieke en maatschappelijke hervormingen voor de naoorlog onder de titel *Strekkingen*. Zoals andere groepen drukten ook deze bijeenkomsten een stempel op de structuur en het programma van de jonge CVP. De meest concrete bijdrage van Moyersoën bij de oprichting van de CVP lag in de uitwerking en vormgeving van het poll-reglement. Hij was ook lid van het in augustus 1945 ingestelde Nationaal Comité, het belangrijkste partijorgaan. Bij de eerste naoorlogse verkiezingen op 17 februari 1946 werd Moyersoën tot volksvertegenwoordiger voor het arrondissement Aalst gekozen.

Als kersvers parlementair zetelde Moyersoën in enkele belangrijke Kamercommissies (o.a. Financiën en Buitenlandse Zaken). Samen met Albert De Taeye diende hij in 1946 een wetsvoorstel in inzake het toekennen van premies voor de bouw van goedkope gezinswoningen. Moyersoën kon hiervoor gebruik maken van de ruime ervaring van zijn vader die voorzitter was van de Samenwerkende Maatschappij van Goedkope Woningen voor het Gewest Aalst. Deze zgn. wet-De Taeye werd op 29 mei 1947 uitgevaardigd. Ze voorzag in de bouw van 50.000 nieuwe goedkope woningen die met aanzienlijke staatssteun werden opgetrokken. Door middel van opeenvolgende Regentsbesluiten, waaronder de instelling van een bouwpremie, werd uitvoering gegeven aan deze wet die in aanzienlijke mate bijdroeg tot de oplossing van het woningtekort in België. In 1949 was Moyersoën lid van de gemengde commissie die, naar aanleiding van de Koningskwestie, belast was met een onderzoek van de grondwettelijke machten van de koning, meer bepaald inzake het probleem van het opperbevelhebberschap van het leger.

Moyersoën vervulde driemaal een ministerieel ambt: dat van minister van Justitie (1950-1952), van minister van Binnenlandse Zaken (1952-1954) en van minister van Landsverdediging (1965-1966). Moyersoën aanvaardde in augustus 1950 de leiding van het departement Justitie in de homogene CVP-regering-Pholien. In dit kabinet kreeg hij de verantwoordelijkheid voor het communautair en ideologisch zwaar geladen repressie-dossier. Via een aantal maatregelen milderde Moyersoën de repressiepolitiek. De afschaffing van de doodstraf werd aangekondigd. Moyersoën paste ook het systeem van de voorwaardelijke invrijheidstelling van de wet-Lejeune toe waardoor het aantal gedetineerden tussen augustus 1950 en december 1951 verminderde van 4.200 tot 1.500. De voorwaardelijke invrijheidstelling van Robert Poulet, oud-hoofdredacteur van het collaborerende *Le Nouveau Journal*, en van oud-secretaris-generaal en VNV-volksvertegenwoordiger Gerard Romsée gaf aanleiding tot grote controversen in het Parlement en in de pers.

Op 8 maart 1951 diende Moyersoën een wetsontwerp in om de inhoud van art. 123sexies van het Strafwetboek te milderen. Wie onder toepassing van dat artikel viel was niet alleen zijn politieke maar ook een aantal sociale rechten kwijt. Moyersoën wilde de

reikwijdte van de vervallenverklaringen beperken tot de rechten die toegang geven tot het politiek en het openbaar leven. Het ontwerp-Moyersoen overleefde de stemming in de Senaat wel, maar zou kort nadien toch in de koelkast belanden. Art. 123sexies van het Strafwetboek werd pas grondig gewijzigd door de wet van 30 juni 1961 als gevolg van de klacht van Raymond De Becker, hoofdredacteur van *Le Soir* tijdens de Tweede Wereldoorlog, bij het Europees Hof van de Rechten van de Mens. Van Moyersoen werd ook verwacht dat hij het onderzoek naar de dynamitering van de IJzertoren op 16 maart 1946 nieuw leven zou inblazen. Zijn initiatief had echter pas onder zijn opvolger Pholien resultaat met de tijdelijke schorsing van procureur-generaal Herman Bekaert.

Als minister van Binnenlandse Zaken in de homogene CVP-regering-Van Houtte diende Moyersoen in juli 1953 een wetsontwerp in op de taalregeling in bestuurszaken. Dit initiatief volgde op de moeilijkheden na het bekend maken van de talentelling van 1947. In een aantal Vlaamse gemeenten was een verrassend sterke aangroei van de Franstaligen vastgesteld, waardoor die gemeenten van het Nederlandse naar het tweetalige of Franse taalregime dreigden over te gaan. De resultaten van de telling werden echter van Vlaamse zijde betwist. Moyersoens wetsontwerp beoogde de gemeenten (o.a. in de Voerstreek) een definitief taalregime te bezorgen. Het ontwerp werd in de Senaat door een grote meerderheid gestemd, en voor het eerst in de geschiedenis werd het door al de verkozenen van het Vlaamse land goedgekeurd. In sommige Brusselse kringen brak een heftige reactie los. Het ontwerp werd door de Kamer nooit in behandeling genomen, ook niet door de terzake bevoegde commissie. De algemene verkiezingen van 1954 schoven het ontwerp tijdelijk op de lange baan.

Tijdens zijn ministerschap van Binnenlandse Zaken reorganiseerde Moyersoen eveneens de Burgerbescherming. Met het oog op de kredietverlening aan de gemeenten richtte hij het Fonds der Grote Gemeenten op. Nog voor de verkiezingen van 1954 belastte Moyersoen een commissie onder leiding van professor Emile Van Dievoet met het opstellen van de Nederlandse tekst van de Grondwet. Pas in 1967 werd deze tekst gestemd.

In de marge van zijn ministeriële opdrachten was Moyersoen ook verbonden als jurist aan het Centrum Harmel, een studiecentrum, opgericht door de wet van 3 mei 1948 voor het uitwerken van een 'nationale oplossing voor de sociale, politieke en juridische vraagstukken van de verschillende gewesten van het land'.

Na de CVP-verkiezingsnederlaag van 1954 belandden Moyersoen en zijn partij in de oppositie. Hij participeerde actief in het verzet tegen de onderwijswetten van L. Collard, minister in de socialistisch-liberale regering-Van Acker. Op nationaal vlak en in het Aalsterse nam hij deel aan de activiteiten van het Comité voor Vrijheid en Democratie. In 1958 veroverde de CVP opnieuw de politieke meerderheid. Moyersoen werd eerste ondervoorzitter van de Kamer.

Op initiatief van de Economische Raad van Vlaanderen en de Conseil Economique Wallon werd in 1960 een Comité voor de Studie van de Vraagstukken van de Denataliteit in België opgericht. Moyersoen werd aangesteld tot voorzitter, een taak die hem, als vader van een kroostrijk gezin, nauw aan het hart lag.

In juli 1965 werd Moyersoen in de rooms-rode coalitieregering P. Harmel- A. Spinoy gedurende zes maanden minister van Landsverdediging. Hier eisten vooral de aankoop-politiek en de modernisering van de legerinfrastructuur en het wapenarsenaal zijn aandacht op. Als gevolg van de talrijke problemen op sociaal-economisch en communautair vlak was deze regering slechts een kort leven beschoren.

Moyersoen speelde ook een actieve rol op het internationale (politieke) forum. Al in 1932 was hij secretaris van de Belgische Unie voor de Volkenbond. In 1958 woonde hij als Belgisch afgevaardigde de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, de opvolger van de Volkenbond, bij. Binnen de Europese instellingen was hij lid van de Raadgevende Vergadering van de Raad van Europa en lid van de Raadgevende Vergadering van de West-europese Unie, waarvan hij van 1962 tot 1965 het ondervoorzitterschap waarnam.

Op financieel-economisch vlak onderscheidde Moyersoen zich zowel op nationaal als op regionaal vlak. In 1930 behoorde hij tot de Beheerraad van de pas opgerichte verzekeringsmaatschappij van de christelijke arbeidersbeweging, De Volksverzekering te Brussel. Tijdens de Tweede Wereldoorlog was hij lid van de Bankcommissie en van 1957 tot 1978 nam hij een beheersmandaat waar in de Bank van Brussel, de latere Bank Brussel Lambert.

Een van Moyersoens stokpaardjes was de sociaal-economische ontsluiting en expansie van de Aalsterse regio. Met het oog hierop stichtte hij in 1959 mee het Actiecomité ter Bevordering van de Economische Expansie van het Arrondissement Aalst. Dit Actiecomité vormde de hoeksteen voor de economische heropstanding van het arrondissement Aalst. Er werden landbouw- en tuinbouwcoöperaties gesticht en nieuwe bedrijven, waaronder Amerikaanse en Japanse, werden aangetrokken. De verkeers- en transportinfrastructuur in het arrondissement werd aanzienlijk verbeterd. Tot 1988 was Moyersoen als voorzitter een drijvende kracht achter de veelzijdige werking van het Actiecomité. Uit het Actiecomité was in 1962 de intercommunale "Het Land van Aalst" gegroeid. Moyersoen was eerst ondervoorzitter en later voorzitter van deze intercommunale die zich toelegde op de industrialisatie van en de huisvesting en het leefmilieu in de regio. "Het Land van Aalst" ontwikkelde met succes een zestal industrieparken in het arrondissement. In 1981 legde Moyersoen zijn functie neer.

Een belangrijke constante in het leven van Ludovic Moyersoen was zijn belangstelling voor de Derde Wereld. Zijn engagement als leerling in de Sint-Franciscus-Xaveriusgilde, een missiegenootschap van het Sint-Jozefscollege, en de oprichting van de Missiebond der Vlaamse Studenten aan de Katholieke Universiteit te Leuven in 1925, getuigden al vroeg van zijn belangstelling voor de problemen van de missielanden/ontwikkelingslanden. Die interesse nam later nog concrete vormen aan in zijn voorzitterschap van de Internationale Technische Coöperatie (1958), in de studie en uitwerking van het wettelijke statuut voor ontwikkelingshulpverleners, in het ondervoorzitterschap van de Internationale Vereniging voor Plattelandsontwikkeling (1964) en in het voorzitterschap van de Damiaanactie (1979) en van "de Vrienden van Zuster Emanuelle" (1980).

Na zijn politieke loopbaan - hij werd niet meer herkozen in maart 1968 - liet Moyersoen zich opmerken als een actief publicist. Over het thema van de staatsvorming verschenen talrijke artikelen van zijn hand in kranten en tijdschriften. Hierin kantte hij zich tegen een al te verregaande opsplitsing van het land in federale zin. Eenzelfde visie verdedigde hij ook als actief lid vanaf 1979 van het Studiecentrum voor Politieke Hervormingen (Centrum Vanaudenhove). De grote historische belangstelling van Moyersoen kwam o.a. tot uiting in zijn biografische studie van Prosper Poulet (1946) en van zijn vader, baron Romain Moyersoen (1986). Moyersoen overleed in 1992.

Dirk Podevijn

Het archief-L. Moyersoen

Het archief-L. Moyersoen bedraagt zo'n 25 strekkende meter. Gedurende de laatste jaren van zijn leven was Moyersoen zelf nog betrokken bij de ordening van zijn dossiers. Onder zijn begeleiding stelde lic. Dirk Podevijn een eerste plaatsingslijst op van de bundels. Moyersoen was behulpzaam met de identificatie en eerste ordening van de stukken. Ongeveer een jaar na zijn overlijden gaf de familie-Moyersoen het archief in bewaring bij het KADOC. Op basis van de bestaande plaatsingslijst werd gestart met de inventarisatie. Ondanks enkele lacunes is het archief-L. Moyersoen een vrij homogeen en samenhangend geheel dat een nauwkeurig beeld geeft van zijn politieke loopbaan en van zijn uiteenlopende functies en lidmaatschappen. De volledigheid, de verscheidenheid en de goede staat van geleidelijk opgebouwde dossiers doen een zorgzaam archiefvormer vermoeden met een duidelijk besef van het historisch belang van de gebeurtenissen waar hij rechtstreeks of zijdelings bij betrokken was.

Vele dossiers bevatten nieuwe of aanvullende informatie over de grote politieke en sociale thema's vanaf 1930 (opkomst extreem rechts, repressie en epuratie, evolutie christendemocratie, sociaal-economische expansie, staatshervorming en communautaire problematiek enz.). Met behulp van deze bundels kan de onderzoeker vele nieuwe thema's aanboren en/of reeds bestudeerde onderwerpen verder nuanceren en aanvullen.

De figuur Ludovic Moyersoen komt mooi tot uiting in de vele persoonlijke dossiers met agenda's, familiale briefwisseling en stukken over of van familieleden. Bundels i.v.m. zijn middelbare en hogere opleiding, zijn jeugdig engagement in Aalsterse sociale, culturele en religieuze verenigingen en zijn buitenlandse reizen (ook op latere leeftijd) vervolledigen dit beeld nog van een jeugdig advocaat met talrijke contacten en een breed interesseveld. Vele bundels tekenen Moyersoen eveneens als een begaafd redenaar en produktief publicist. De dossiers die hij aanlegde met het oog op zijn vooral historische publikaties (o.a. over Prosper Poulllet, Romain Moyersoen, Albert-Eduard Janssen, de taalwetgeving, de geschiedenis van de politieke partijen) bevatten vaak uitgebreide en waardevolle bronneninformatie. De talrijke bijdragen in tijdschriften en dag- en weekbladen (o.a. in *Het Land van Aalst*) laten toe Moyersoens opvattingen op gedetailleerde wijze te achterhalen.

De dossiers die betrekking hebben op de politieke loopbaan van Moyersoen zijn wellicht het meest waardevol en hangen samen met drie velden: met de evolutie van de Katholieke Partij/CVP, met zijn politieke mandaten (parlements lid en minister) en met zijn politieke interessegebieden eens hij uit de actieve politiek was gestapt. De dossiers m.b.t. de Katholieke Partij in de tussenoorlogse periode laten toe haar ontwikkeling - voor 1935 in Aalst en daarna op nationaal vlak - nog verder te bestuderen en uit te diepen. Partijorganisatie, -programma en -hervorming, kiesstrijd en katholieke concentratiebeweging zijn de rijkst gedocumenteerde thema's. Structuur, statuten en programma van de jonge CVP vormen eveneens interessante onderzoeksonderwerpen. Moyersoens rol bij de voorbereiding van de stichting en de uitbouw van de CVP werd nog niet bestudeerd. Ook hier zijn zowel voor de Aalsterse regio (o.a. inzake de kiesstrijd) als voor het nationale terrein dossiers beschikbaar.

In de parlementaire dossiers van Moyersoen springen volgende onderzoeksthema's in het oog: de sociale woningbouw, de oppositie tegen de linkse regeringen, de burgerbescherming, het buitenlands beleid van België, het gezinsbeleid en de hervorming van het bedrijfsleven. De ministeriële bundels zijn vrij talrijk, maar niet volledig. Die i.v.m. Moyersoens kortstondig ministerschap van Landsverdediging zijn zeer beperkt. Op basis van de bundels i.v.m. zijn functies als minister van Justitie en Binnenlandse Zaken is o.a. onderzoek mogelijk over volgende thema's: de hervorming van het gerechtelijk apparaat, de

taalwetgeving, de repressie en epuratie en de geleidelijke mildering ervan, de ordehandhaving, de benoeming van provinciale en gemeentelijke overheden en het algemeen beleid inzake provincies en gemeenten, de burgerbescherming en de Grondwetsherziening. Ook over meer algemene aspecten van het regeringsbeleid is vaak informatie aanwezig.

Over enkele grote politieke strijdpunten van na 1945 bevat het archief-Moyersoen uitgebreide dossiers: over de Koningskwesie, de Schoolstrijd, de Kongolese onafhankelijkheid en vooral over de communautaire problematiek. Dit laatste veld droeg Moyersoens interesse weg tot aan zijn overlijden. Hij volgde de evolutie op de voet, o.a. als (bestuurs)lid van het Studiecentrum voor Politieke Hervormingen en van het Studiecentrum Politieke Instellingen, en liet talrijke bundels hierover na.

Vermeldenswaard zijn enkele oorlogsdossiers, o.a. over de dienst Hulp aan Arbeiders in den Vreemde en inzake de voorbereiding ten huize van Romain Moyersoen van de politieke en sociale herinrichting van het land na de bevrijding. Vooral de eerste categorie weerspiegelt goed bepaalde aspecten van het dagelijks leven tijdens de bezetting.

De vele dossiers m.b.t. de lidmaatschappen en mandaten van Moyersoen zijn het meest volledig en portretteren hem als een veelzijdig figuur wiens interesse het politieke terrein ruim oversteeg. Van in het begin van de jaren zestig was Moyersoen een centrale figuur in het Actiecomité ter Bevordering van de Economische Expansie van het Arrondissement Aalst en in de intercommunale Land van Aalst. De talrijke dossiers die hiermee samenhangen laten toe de sociaal-economische expansie en ontsluiting van het arrondissement Aalst in detail te bestuderen. De demografische evolutie in de regio, de vestiging van buitenlandse bedrijven, de uitbouw van een verkeers- en industriële infrastructuur, de tewerkstelling, de land- en tuinbouw, de wisselwerking regio-nationale overheid zijn evenveel thema's die kunnen worden onderzocht voor de periode 1960-1985.

Vele bundels getuigen van Moyersoens belangstelling voor de Derde Wereld en de ontwikkelings samenwerking. Zij laten o.a. studies toe over de evolutie van Derde Wereld-organisaties (ITECO, IVPO, Damiaanactie, Vrienden van Zuster Emanuelle), over hun werking, bestuur, programma en projecten. Zij werpen ook een licht op de verhouding tussen overheid, niet-gouvernementele ontwikkelingsorganisaties en hun achterban in de periode 1958-1984.

De bundels die samenhangen met Moyersoens functies in financiële organisaties en internationale organisaties zijn minder omvangrijk en van secundair belang. Zij bevatten vooral bouwstenen voor de geschiedenis van deze instituten.

Gedurende zijn volledige loopbaan behield Moyersoen een stevige Aalsterse verankering. Dossiers over het vrij onderwijs en het cultureel-religieus leven in die regio, de gerechtelijke instellingen en de sociale huisvesting zijn vooral van belang voor de lokale en regionale geschiedschrijving. Ook het archief van Moyersoen als advocaat werd aan het KADOC overgedragen. Van dit archief bestaat een plaatsingslijst. Gezien het vertrouwelijk en persoonlijk karakter van de dossiers blijft dit archiefonderdeel voorlopig gesloten.

Enkele dossiers bevatten waardevolle affiches en foto's. Hiervan werd telkens melding gemaakt in de bundelbeschrijving. De stukken zelf werden overgebracht naar de Audiovisuele Afdeling van het KADOC.

Afdeling 1. Personalia en familie

1.1. Loopbaan en figuur L. Moyersoen

(Auto)biografische nota's en notities, persknipsels en recht van antwoord aan *De Nieuwe Gids*, wetenschappelijke artikels, o.a. in de *Encyclopedie van de Vlaamse Beweging* en in het *Politiek biografisch lexicon van de Belgische Ministers en Staatssecretarissen 1960-1980*, briefwisseling. Jaren veertig tot tachtig. 2 omslagen.

1.2. Agenda's

Ministeriële agenda's 1950-1953, persoonlijke agenda's 1927; 1929; 1932-1949; 1951-1989. 1 omslag en 1 archiefdoos.

1.3. Persoonlijke briefwisseling

(O.a. diverse gelukwensen, reacties op publikaties, terugbetaling oorlogsschade, contacten en sollicitaties als advocaat en lid van de Orde van Advocaten, laatste briefwisseling voor overlijden) met o.a. G. Eyskens, M. Cordemans, J. De Saeger, L. Tindemans, bisschoppen K.-J. Calewaert en L.A. Van Peteghem, A.E. De Schryver, P. Harmel, koning Boudewijn, met familieleden en historici. 1927; 1963-1974; 1976; 1987-1992. 2 omslagen.

1.4. 70e verjaardag

Toespraken van kinderen en kleinkinderen, toespraak van H. Van Wambeke tijdens arrondissementeel CVP-Congres te Oudenaarde, notities voor en tekst van toespraak L. Moyersoen tijdens dit congres. 1974. 1 omslag.

1.5. Overlijden van L. Moyersoen

Brieven van A. Louis en P. Meyers, biografische brochure *L. Moyersoen 1904-1992* met kopieën van toespraken, van begrafenisliturgie, van persknipsels enz. 1992. 3 stukken.

1.6. Echtgenote Teresa Thuysbaert

Toespraak deken De Vos tijdens begrafenis T. Thuysbaert, brochure P. THUYSBAERT, *Giuseppe Benedetto Cottolengo. Een gelukzalige katholieke anarchist* (1920), briefwisseling (o.a. met zuster-missionaris Claire Thuysbaert), overlijdensbrief P. Thuysbaert (1965). 1920; 1950-1971. 1 omslag.

1.7. Familie Moyersoen

- 1.7.1. Algemeen. Stambomen familie Moyersoen, genealogische en heraldische notities en nota's, diverse notities en documentatie i.v.m. het familiepatrimonium. 1911; 1957; 1966; 1982 en z.d. *2 omslagen*.
- 1.7.2. Ouders Romain Moyersoen en Aline Liénart
- 1.7.2.1. Biografische nota's en notities (vooral van L. Moyersoen) i.v.m. R. Moyersoen. 1967-1968 en z.d. *1 omslag*.
- 1.7.2.2. Verjaardagen, vieringen, onderscheidingen. Briefwisseling i.v.m. kerkelijke onderscheiding, toespraken bij 80e en 90e verjaardag door kleinkinderen. 1950; 1960. *4 stukken*.
- 1.7.2.3. R. Moyersoen, voorzitter van de Grieks-Italiaanse verzoeningscommissie opgericht n.a.v. een geschil over de aanleg van een spoorweg in Griekenland door Socobelge in samenwerking met de Italiaanse firma Modiano (L. Moyersoen was als secretaris aan deze commissie verbonden). Briefwisseling, notities, nota's o.a. met kostprijsberekeningen, verslagen, facturen, kostennota's. 1939-1943. *4 omslagen*.
- 1.7.2.4. Overlijden R. Moyersoen. Overlijdensbrieven en -berichten, persknipsel, notities i.v.m. de praktische organisatie van de begrafenisplechtigheid, brieven met rouwbeklag, toespraken, stukken van Kamer en Senaat, foto¹. 1967. *2 omslagen*.
- 1.7.2.5. Familie Liénart. Diverse biografische en genealogische notities en documentatie, kopieën van stukken van de Kamer, briefwisseling i.v.m. het toekennen van adellijke gunsten. 1867-1871; 1897; 1906; 1981; 1985 en z.d. *2 omslagen*.
- 1.7.2.6. Varia. Typoscript, wellicht van enkele passages m.b.t. R. Moyersoen uit R. CAPELLE, *Au service du Roi* (1949), brief van L. Moyersoen o.a. over politieke actualiteit (1935), omslag *Ons Land* met foto R. Moyersoen (augustus 1930), statuten van de "Catholieke en Bewarende Vereeniging van het Arrondissement Aalst", persknipsels, verkiezingsblaadjes o.a. van Aalsterse Frontpartij (1919), programma, affiche n.a.v. zgn. vlaggenincident (1925) te Aalst², cantate n.a.v. 25 jaar katholieke scholen in Aalst (1905). Z.d.; 1905; 1907; 1919; 1925-1926; 1930; 1933; 1935; 1950 en z.d. *1 omslag*.
- 1.7.3. Broers Alexander en Albert Moyersoen. Erekaart Alexander, kaartje met medeleven bij overlijden Albert, doodsbrief Albert, persknipsel met verslag van en gelegenheidsgedicht bij begrafenis Alexander. 1909; 1924. *1 omslag*.
- 1.7.4. Broer Jean Moyersoen, sj. Erekaart, biografische notitie, nota over Aalstenaars in Indië (1909), brieven, vooral aan diverse familieleden, vanuit de missie in Indië, losse nummers tijdschriften; in memoriams, persknipsels, overlijdensberichten en nota's bij overlijden, foto's³. 1926-1968. *4 omslagen*.
- 1.7.5. Zus Elisabeth Moyersoen (zuster franciscanes van Maria). Biografische nota, brieven, vooral vanuit missiegebieden. 1920; 1928-1965. *1 omslag*.

¹ Bewaard op de Afdeling Audiovisuele Documentatie onder het nummer KFB3808.

² Bewaard op de Afdeling Audiovisuele Documentatie onder het nummer KCC408.

³ Bewaard op de Afdeling Audiovisuele Documentatie onder de nummers KFA21551-21552.

Afdeling 2. Studies

2.1. Middelbaar onderwijs aan het Sint-Jozefscollege te Aalst, 1916-1922

- 2.1.1. Onderwijs. Schriften, erekaarten, palmaressen, rapporten, notities over de Vlaamse Beweging (1920). 1910-1926. *1 omslag en 1 archiefdoos.*
- 2.1.2. Studentenleven (toneelopvoeringen, Katholieke Vlaamse Studentengilde "De Witte Kaproenen", Sint-Franciscusgilde). Notities (voor toespraken, aantekeningen van poëtische of beschouwende aard), scripts toneelopvoeringen, verslagen, voordrachten, programma's. 1918-1922. *2 omslagen.*
- 2.1.3. Jubilea en oud-leerlingenwerking. Losse nummers oud-leerlingenblad *Jong en oud*; notities, toespraken en gelegenheidsnummer *De Volksstem* t.g.v. 100e en 125e verjaardag heropening college, telegram en briefwisseling i.v.m. toespraken tijdens bijeenkomsten 50 en 60 jaar retorica 1922, nota met herinneringen aan oud-leraar, brochure i.v.m. nieuwbouw. 1931; 1956; 1964; 1972; 1982. *1 omslag.*

2.2. Kandidaat in de Letteren en de Wijsbegeerte, Notre Dame de la Paix Namen, 1922-1924

Examenresultaten, voordrachten (vooral als voorzitter van de Vlaamse Kring), notities en brieven i.v.m. thesisonderwerp "De politieke betekenis van Antwerpen", teksten van en notities bij lessen, cursussen. 1922-1924. *2 omslagen en 1 archiefdoos.*

2.3. Doctor in de Rechten (1924-1927) en licentiaat in de Politieke en Sociale Wetenschappen (1928), KU Leuven

- 2.3.1. Onderwijs. Cursussen, notities bij lessen en bij een studieweek over de familie, notities met losse beschouwingen. 1924-1928. *1 archiefdoos.*
- 2.3.2. Medestichter en ondervoorzitter van de Missiebond der Vlaamse Studenten. Briefwisseling, statuten, (hulde)toespraken, notities, schriftjes, losse nummers tijdschriften (o.a. *De Kruisochter*), nota's (ook van latere datum) over de missie-actie onder de studenten, over pater Lebbe, folders i.v.m. missie-actie, persknipsels, pamfletten, programma's (o.a. van toneelavonden). Z.d. en 1925-1927. *2 omslagen.*
- 2.3.3. Lid van "Het Kringeske" (1924-1927). Artikelreeks in *De Standaard*, briefwisseling, persknipsels, uitnodigingen voor en toespraken t.g.v. latere bijeenkomsten van de leden (o.a. n.a.v. bepaalde verjaardagen en vieringen, o.a. van L. Kiebooms), nota over de geschiedenis van "Het Kringeske", nota van L. Moyersoen over de postconciliaire Kerk en reacties hierop van de andere leden. 1927; 1973-1974; 1983-1986; 1988; 1991. *2 omslagen.*

2.3.4. Studiereis bij de Vlaamse landbouwers in Frankrijk. Schriftje, brief van zijn moeder. April 1928. *2 stukken*.

2.4. Zelfstudie Engels

Schriftje met Engelse woordenschat, notities. Z.d. *1 omslag*.

2.5. Varia

Persknipsels i.v.m. Japan (afkomstig van missionaris in Japan). 1922.
1 omslag.

Afdeling 3. Katholieke, sociale en culturele actie in de tussenoorlogse periode

3.1. Katholieke Jeugdorganisatie kanton Aalst, secretaris en stichtend lid

Verslagen van de bijeenkomsten, programma's, (ontwerp)statuten, notitieboekje, uitnodigingen, briefwisseling, inlichtingsformulieren over aangesloten verenigingen. 1923-1926. *1 omslag.*

3.2. KAJ-Aalst

Statuten, persknipsels, briefwisseling, omzendbrieven, programma's van studieweken, losse nummers van kranten, weekbladen en (KAJ-)tijdschriften, notities en vragenlijsten o.a. i.v.m. leden(aantallen), schoolverlaters, sociale toestanden in de Aalsterse nijverheden; werkingsverslagen en ledenlijsten, nota's en (pers)artikels over de geschiedenis van KAJ-Aalst, (schema's van) toespraken, nota's en omzendbrieven i.v.m. een Aalsterse Kardinaal Cardijnstichting, notities voor en teksten en schema's van lessen in de Gewestelijke Sociale School, o.a. over de Katholieke Actie, pamflet, persknipsels en nota's i.v.m. de Romebedevaart in 1929, foto's en affiches⁴. 1928-1933; 1965-1975 en z.d. *5 omslagen.*

3.3. Jeugdverbond voor Katholieke Actie

Verslagboek Journée Sacerdotale (Namen, 3 augustus 1927), persverslag vergadering Algemeen Secretariaat (11 april 1928), notities over lekenapostolaat, persknipsels en losse nummers kranten n.a.v. massa-bijeenkomst in Antwerpen (26 augustus 1928), verslagboek Gewestelijk Eucharistisch Congres Aalst (1928) met L. Moyersoen als spreker. Z.d. 1927-1928. *1 omslag.*

3.4. Internationaal Congres van Katholieke Werkliedenverenigingen, Keulen 13-15 juli 1928

Programmabrochuur, uitnodigingen, losse nummers Duitse kranten. 1928. *1 omslag.*

---

⁴ Bewaard op de Afdeling Audiovisuele Documentatie onder de nummers KCB3046-3048; KFA21554-21562; KFB3795.

3.5.   Volksontwikkeling Aalst (o.a. organisatie van reeks van geestelijke voordrachten tussen 1931-1939)

(Ontwerp)programma's, folders, notities, schrift, briefwisseling (vooral met de sprekers), rekeningen, persknipsels, losse nummers dagbladen, affiches⁵. 1930-1939. *2 omslagen*.

3.6.   SV De Beiaard, lid van de Raad van Beheer

Uitnodigingen, verslagen, briefwisseling. 1937-1939. *1 omslag*.

3.7.   Vredesproblematiek, dienstweigering

Brief, notities, brochure, losse nummers kranten en persartikels met bijdragen van L. Moyersoen. 1932-1933. *1 omslag*.

3.8.   *Cursus over de Staatsindeling in België*

(Lessen van L. Moyersoen aan de Gewestelijke Sociale School ?), examenvragen. *Z.d. 2 stukken*.

3.9.   Knipselboeken

I.v.m. de politieke, militaire, sociale en religieuze actualiteit, diverse losse nummers van dag- en weekbladen uit binnen- en buitenland. 1919-1924. *1 klokdoos*.

---

⁵ Bewaard op de Afdeling Audiovisuele Documentatie onder de nummers KCB3049-3050; KCC1741.

Afdeling 4. Politieke actie, vooral in het kader van de Katholieke Partij, in de tussenoorlogse periode

4.1. Medestichter en voorzitter van de Katholieke Strijdersbond van Aalst

Briefwisseling, uitnodigingen, omzendbrieven, (ontwerp)statuten (ook van Katholieke Jonge Wacht Aalst), programma's, persknipsels, verslagen van de wijkwerking en van de bijeenkomsten, losse nummers kranten, deelnemerslijsten banketten van de wijkkringen, ledenlijsten van de wijkkringen, overzichtsnota over de activiteiten van de Strijdersbond, toespraken, stadsplan, notities (o.a. voor toespraak), kiespropaganda. 1932-1938. *2 omslagen.*

4.2. Katholiek Verbond van het Arrondissement Aalst

(Ontwerp)statuten, briefwisseling, toespraken, notities, verkiezingsuitslagen. 1932-1939. *1 omslag.*

4.3. De Katholieke Unie te Aalst (secretaris 1932-1935) en op nationaal vlak (secretaris 1935-1936)

(Ontwerp)nota's, brochures, notities, manifesten i.v.m. de werking, de hervorming, de statuten, de beginselverklaring en het programma van de Katholieke Unie, persknipsels, nota's van en notities bij de Studiecommissie voor de partij-reorganisatie, (ontwerp)statuten en amendementen hierbij van een op te richten Blok der Katholieken, briefwisseling o.a. met P. Thuysbaert i.v.m. de katholieke concentratiebeweging. 1935-1936. *5 omslagen.*

4.4. Het Katholiek Blok; de KVV te Aalst

Statuten van het Katholiek Blok, de KVV en de PCS, samenstelling directoria KVV en PCS, uitnodigingen, nota's (o.a. van A. Verbist), persbericht, persknipsels, congresbesluit Blok i.v.m. de verplichte verzekering tegen de werkloosheid en de organisatie van de volksgezondheid, documentaire nota's hierbij afkomstig van Caritas Catholica, briefwisseling (i.v.m. incident met burgemeester Nichels), losse nummers *De Volksstem*, notities. 1935-1939. *2 omslagen.*

4.5. Vlaams Katholieke Politieke Jeugd

Nota's, notities, persknipsels en briefwisseling (o.a. met L. Kiebooms, T. Lefèvre, R. Van de Putte, L.B. Vanden Bussche, E. Rubbens) i.v.m. de standpunten van de jongeren t.o.v. de vernieuwing en het programma van de Katholieke Unie en de Vlaamse kwestie. 1935-1936. *1 omslag.*

4.6. De kiesstrijd

- 4.6.1. De gemeenteraadsverkiezingen van 10 oktober 1926. Briefwisseling, pamfletten, losse nummers *De Volksstem*, *De Werkman*, persknipsels, notities. 1926. 1 omslag.
- 4.6.2. De wetgevende verkiezingen van 26 mei 1929. Brief, persknipsels, pamfletten, notities, losse nummers *De Volksstem*. 1929. 1 omslag.
- 4.6.3. De wetgevende verkiezingen van 27 november 1932 en provinciale verkiezingen van 4 december 1932. Pamfletten, losse nummers *De Volksstem*, *De Werkman*, overzichten van meetings, uitslagen, notities, persknipsels, briefwisseling. 1932. 2 omslagen.
- 4.6.4. De wetgevende verkiezingen van 24 mei 1936. Brochures, folders, pamfletten en programma's van de partijen, briefwisseling, kandidatenlijsten; nota's, notities, artikels en toespraken over o.a. het Rexisme, de Vlaams-nationalisten, de Boerenbond-zaak en de houding en het programma van de Katholieke Partij, losse nummers van kranten en tijdschriften, persknipsels, affiches⁶. 1936. 4 omslagen.
- 4.6.5. De gemeenteraadsverkiezingen van 16 oktober 1938. Pamfletten, notities, persknipsels, uitslagen, losse nummers *De Volksstem*. 1938. 1 omslag.
- 4.6.6. De wetgevende verkiezingen van 2 april 1939. Pamfletten, briefwisseling (o.a. met H. Pierlot), persknipsels, uitslagen, losse nummers van *De Volksstem*, notities. 1939. 1 omslag.

4.7. Varia

Diverse persknipsels, artikels (o.a. van L. Moyersoen) en losse nummers van periodieken (o.a. *De Volksstem*, *Nieuw Vlaanderen*, *Hooger Leven*, *De Werkman*, *Het Land van Aalst*, *Hier Dinaso*), vooral i.v.m. de Vlaamse kwestie, het federalisme, de Frontbeweging, de Katholieke Partij, het Rexisme, de Aalsterse gemeentepolitiek en partijverhoudingen, de ontwikkelingen in Duitsland, Frankrijk, Spanje enz. Jaren twintig en dertig. 5 omslagen.

---

⁶ Bewaard op de Afdeling Audiovisuele Documentatie onder de nummers KCB2739-2741.

Afdeling 5. De Tweede Wereldoorlog

5.1. De hulpverlening

- 5.1.1. Hulp aan Arbeiders in den Vreemde (in het bijzonder de werking van de Aalsterse parochiale comités). Briefwisseling (o.a. van opgeëiste arbeiders), verslagen, uitnodigingen, overzichten van opgeëiste en gesteunde arbeiders (o.a. afkomstig van hun werkgevers) en hun gezinnen en van uitgekeerde bedragen, rekeningen, omzendbrieven, nota's i.v.m. de standpunten van diverse groepen (KWB, episcopaat enz.) tegenover de opeising, pamfletten, diverse nota's en notities i.v.m. inzamelingen, de hulpverlening, de verzending van pakketten en de bevoorrading, briefwisseling en brochures i.v.m. de opvang van teruggekeerde arbeiders. 1940-1945. *10 omslagen*.
- 5.1.2. Winterhulp Oost-Vlaanderen en Aalst. Folders, pamfletten, briefwisseling, omzendbrieven, uitnodigingen, nota's, formulieren. 1940-1943. *1 omslag*.
- 5.1.3. Dienst voor Gezinnen door de Oorlog Geteisterd. Briefwisseling, omzendbrieven, werkingsverslagen, kasverslagen, overzichten van de hulpverlening, uitnodigingen, notities, brochures. 1940-1945. *1 omslag*.
- 5.1.4. Beschermingscomité voor steun aan de families van politieke gevangenen (o.a. betalingen aan solidariteitsfonds). Naamlijsten, briefwisseling, rekeninguittreksels. 1944. *1 omslag*.
- 5.1.5. Bevoorrading familie Moyersoen. Briefwisseling, overeenkomsten, persknipsel, omzendbrieven, leveringsbons. 1940-1943. *1 omslag*.

5.2. De geheime dienst Socrates

Briefwisseling (o.a. i.v.m. toe te kennen eretekens, leden en activiteiten van Socrates in Aalst), formulieren i.v.m. het toekennen van eretekens. 1944-1948; 1977. *1 omslag*.

5.3. De na-oorlog en de voorbereiding ervan

- 5.3.1. De voorbereiding van de politieke en juridische organisatie van België na de bevrijding; de hervorming van de Katholieke Partij. Diverse nota's en (studie)-rapporten, persoonlijke notities van L. Moyersoen (al dan niet in het kader van de denkgroepen onder de Tweede Wereldoorlog), briefwisseling, handtekeningen van leden van de denkgroep rond R. Moyersoen. 1943-1944 en z.d. *2 omslagen*.
- 5.3.2. Ontwerp van besluitwet betreffende de sociale zekerheid voor arbeiders. 11 december 1944. *1 stuk*.

5.4.   **Varia**

R. HANQUET, *Les pouvoirs des secrétaires généraux pendant l'occupation* (typoscript), studie over het beleid van secretaris-generaal G. Schuind (Justitie), briefwisseling (o.a. over de eventuele collaboratie van de burgemeester van Wetteren), persknipsels. Jaren veertig. *1 omslag.*

Afdeling 6. De CVP

6.1. Stichting, statuten en geschiedenis van de CVP

- 6.1.1. Voorbereidende vergaderingen voor stichting CVP. Brieven van A. Verbist en A. Gilson, verslag van een bijeenkomst. December 1944. *3 stukken.*
- 6.1.2. Statuten en interne organisatie van de CVP (nationaal, arrondissementeel, lokaal). (Ontwerp)statuten, amendementen, briefwisseling, reglementen, (eerste) jaarverslag, rapport over de CVP en de jongeren. 1945-1965. *2 omslagen.*
- 6.1.3. Ontwerp van CVP-pollreglement (mee opgesteld door Moyersoen). Briefwisseling, omzendbrieven, (ontwerp)reglementen en amendementen hierop, notities, nota's. 1945-1949. *1 omslag.*
- 6.1.4. Samenstelling en werking van een aantal CVP-commissies (o.a. Oorlogsgetroffenen, Financiën, Middenstand, Programma). Briefwisseling, verslagen, nota's, notities, lijsten met leden van de commissies. 1945-1946. *1 omslag.*
- 6.1.5. Programma, profiel en geschiedenis van de CVP. (Verkiezings)programma's, nota's over (delen van) het programma, het profiel en de doelstellingen van de CVP (o.a. van Luc Martens, 1988), manifest van de CVP-Jongeren over Vlaamse en Waalse autonomie, notities voor toespraak Moyersoen te Hamme n.a.v. 40 jaar CVP, brieven van P. Harmel over de geschiedschrijving n.a.v. 50 jaar CVP. 1945-1954; 1986; 1988 en z.d. *2 omslagen.*

6.2. CVP-bestuursorganen en studiedienst

- 6.2.1. Nationale CVP-Congressen
  - 6.2.1.1. Afdeling Buitenlandse Politiek van het eerste nationaal CVP-Congres, augustus 1945. Brieven, voorlopige besluiten, persknipsel. 1945. *1 omslag.*
  - 6.2.1.2. Zevende nationaal CVP-Congres, Gent 8-9 december 1951. Ontwerpen van besluiten, programma. 1951. *2 stukken.*
  - 6.2.1.3. Negende nationaal CVP-Congres, Brussel 28-29 november 1953. Programma, verslagen. 1953. *1 omslag.*
  - 6.2.1.4. Elfde nationaal CVP-Congres, Brussel, 9-11 december 1955. Programma, besluiten, verslagen, losse nummers *La Relève* en *De Nieuwe Gids*, diverse congresdocumenten. 1955. *1 omslag.*
  - 6.2.1.5. Veertiende nationaal CVP-Congres, Ieper 13-15 maart 1959. Programma, congresstekst, notities voor tussenkomst Moyersoen. 1959. *3 stukken.*
  - 6.2.1.6. Zeventiende nationaal CVP-Congres, Oostende 1-3 december 1961. Programma's, verslagen en (ontwerp)besluiten van de secties, statuten en amendementen hierop, notities. 1961. *1 omslag.*
  - 6.2.1.7. Twintigste nationaal CVP-Congres, Brussel 20-21 februari 1965. Programma, congressteksten. 1965. *3 stukken.*

- 6.2.1.8. Eenentwintigste nationaal CVP-Congres, Luik 18-19 december 1965. Programma, verslagen en besluiten van de secties, diverse congresdocumenten. 1965. *1 omslag*.
- 6.2.1.9. Buitengewoon nationaal CVP-Congres, Brussel 26-27 april 1969. Programma, diverse congresstukken, resoluties en manifesten, brief aan R. Vandekerckhove over de splitsing van de partij en antwoord hierop van M. Vandewiele. 1969. *1 omslag*.
- 6.2.1.10. Vierentwintigste nationaal CVP-Congres, Antwerpen 6-8 oktober 1972. Kaart van afgevaardigde, ontwerp-resoluties, amendementen vanuit CVP-arrondissement Aalst. 1972. *1 omslag*.
- 6.2.2. CVP-Partijraad. Besluiten Partijraad 29 maart 1946 m.b.t. regeringsvorming, briefwisseling, verslagen van en notities en nota's bij de Partijraad met verslag van Moyersoen over Vlaams-Waalse verhoudingen, nota ter bespreking in Partijraad van 15 juni 1963 i.v.m. ziekte- en invaliditeitsverzekering, los nummer *De Nieuwe Gids*. 1946-1955; 1963. *1 omslag*.
- 6.2.3. Vergadering van Vlaamse en Waalse arrondissementale CVP-voorzitters en -secretarissen. Verslagen (o.a. met overzicht politieke toestand en besprekingen van resultaten gemeenteraadsverkiezingen 1952), begeleidende omzendbrieven. 1946; 1952. *1 omslag*.
- 6.2.4. Nationaal Comité van de CVP. Uitnodigingen voor en verslagen van het Nationaal Comité, werkdocumenten, communiqués. September 1945-juli 1946. *1 omslag*.
- 6.2.5. Werking van CEPESS-Commissies (in het bijzonder Binnenlandse Zaken, Buitenlandse Zaken, Vlaams-Waalse Vraagstukken/Verhoudingen). Uitnodigingen voor en verslagen en werkdocumenten van de bijeenkomsten van de Commissies. 1954-1967. *2 omslagen*.
- 6.2.6. De jonge CVP en de huisvesting. Verslagen van de Commissie Urbanisme, Sub-Commissie Woning en Huisvesting (CEPESS-Commissie), briefwisseling (met o.a. J. De Praetere). 1946-1948. *1 omslag*.

6.3. CVP-arrondissement Aalst

- 6.3.1. Bestuursorganen van CVP-Aalst (arrondissement en kanton), organisatie van de verkiezingen, werking van de afdelingen. Nota over de geschiedenis van CVP-Aalst, uitnodigingen voor en verslagen en werkdocumenten van vooral het CVP-Hoofdbestuur van Aalst, congresdocumenten van de CVP-Aalst, briefwisseling (o.a. met de Communistische Partij Aalst en het Onafhankelijkheidsfront Aalst; o.a. over lokale problemen met mandatarissen, zetelverdelingen, lijst-samenstellingen), (ontwerpen van) (poll)reglementen, omzendbrieven, nota's over diverse organisatorische en programmatorische kwesties, verkiezings-propaganda en -uitslagen, naam- en adreslijsten van CVP-kandidaten, -verkozenen en -verantwoordelijken, notities (o.a. voor toespraken), toespraken, persknipsels en losse nummers kranten, affiches⁷. 1945-1988. *10 omslagen*.

⁷ Bewaard op de Afdeling Audiovisuele Documentatie onder de nummers KCA6787; KCC407.

- 6.3.2. Viering 30 jaar CVP-Velzeke. Uitnodiging, notities voor voordracht L. Moyersoen, los nummer ledenblad, foto⁸. 1965. *1 omslag*.
- 6.3.3. Oorsprong van de CVP in Aalst. Nota van L. Moyersoen. Z.d. *1 stuk*.
- 6.4.   Contacten tussen de kabinetten van L. Moyersoen als minister van Justitie en Binnenlandse Zaken enerzijds en CVP-nationaal en CVP-afdelingen anderzijds**
- Briefwisseling, uitnodigingen. 1950-1954. *1 omslag*.
- 6.5.   De internationale christen-democratie**
- 6.5.1. Deelname aan het 17e Congres van de Europese Unie van Christen-Democraten, 9-12 december 1965 in Taormina, Sicilië. Lijst deelnemers en delegaties, toespraken, nota's, programma's, toegangspasjes, brieven, toeristische documentatie, foto⁹. 1965. *2 omslagen*.
- 6.5.2. Deelname aan de Vijfde Wereldconferentie van Christen-Democraten, 23-26 april 1966 in Lima. Notities, schrift, programma's, nota's, rapporten en verslagen van sessies en commissies, lijst met samenstelling delegaties, toespraken, diverse brochures en nota's i.v.m. de politieke en sociaal-economische situatie in Peru, toeristische documentatie. 1966. *2 omslagen*.
- 6.6.   Varia**
- Samenvatting toespraak CVP-voorzitter T. Lefèvre voor Raad van CVP-Afgevaardigden van het arrondissement Mechelen (september 1960), nota over de vorming van de derde regering-Eyskens (september 1960), brief van nationaal secretaris L. Tindemans over voorzitterschap van Moyersoen van Belgische CVP-delegatie op internationaal congres. 1960; 1965. *3 stukken*.

---

⁸ Bewaard op de Afdeling Audiovisuele Documentatie onder nummer KFA21553.

⁹ Bewaard op de Afdeling Audiovisuele Documentatie onder nummer KFZ25.

Afdeling 7. Verkiezingen na de Tweede Wereldoorlog

7.1. De gemeenteraadsverkiezingen

- 7.1.1. De gemeenteraadsverkiezingen van 24 november 1946. Briefwisseling, programma's, toespraken, persknipsels, notities, uitslagen. 1946. *1 omslag.*
- 7.1.2. De gemeenteraadsverkiezingen van 12 oktober 1958. Briefwisseling, nota's, pamfletten, persknipsels, notities, pollreglementen, losse nummers *De Gazet van Aalst en Omstreken*. 1958. *1 omslag.*
- 7.1.3. De gemeenteraadsverkiezingen van 11 oktober 1964. Pamfletten, briefwisseling, begroting Aalst 1963, ontwerpprogramma's, notities. 1963-1964. *1 omslag.*
- 7.1.4. De gemeenteraadsverkiezingen van 11 oktober 1970. CVP-kiespropaganda, los nummer *De Gazet van Aalst*. 1970. *3 stukken.*
- 7.1.5. De gemeenteraadsverkiezingen van 10 oktober 1982. Pamfletten, uitslagen, persknipsels. 1982. *1 omslag.*

7.2. De wetgevende verkiezingen

- 7.2.1. De wetgevende verkiezingen van 17 februari 1946. Briefwisseling, pamfletten, uitslagen, persknipsels, programma's, notities, informatiestekkaarten over de CVP-kandidaten, affiche¹⁰. 1946. *1 omslag.*
- 7.2.2. De wetgevende verkiezingen van 26 juni 1949. Briefwisseling, diverse documenten i.v.m. de CVP-poll, kiespropaganda, uitslagen, losse nummers kranten. 1949. *1 omslag.*
- 7.2.3. De wetgevende verkiezingen van 4 juni 1950. Kiesprogramma's van de CVP, omzendbrieven, briefwisseling, pamfletten, notities, losse nummers kranten, o.a. *De Gazet van Aalst*, uitslagen, felicitatiekaartjes, affiche¹¹. 1949-1950. *2 omslagen.*
- 7.2.4. De wetgevende verkiezingen van 11 april 1954. Diverse documenten i.v.m. de poll, briefwisseling o.a. i.v.m. meetings, overzichten van meetings, nota's over het CVP-programma en de realisaties van de regering, pamfletten, persknipsels, notities, toespraken, losse nummers kranten, uitslagen. 1954. *7 omslagen.*
- 7.2.5. De wetgevende verkiezingen van 1 juni 1958. Briefwisseling (o.a. i.v.m. de organisatie van meetings), pamfletten, programma's, toespraken, brochures, uitslagen, felicitatiekaartjes en -brieven, persknipsels, losse nummers kranten, affiche¹². 1958. *3 omslagen.*

---

¹⁰ Bewaard op de Afdeling Audiovisuele Documentatie onder nummer KCC414.

¹¹ Bewaard op de Afdeling Audiovisuele Documentatie onder nummer KCB3091.

¹² Bewaard op de Afdeling Audiovisuele Documentatie onder nummer KCA915.

- 7.2.6. De wetgevende verkiezingen van 26 maart 1961. Diverse documenten i.v.m. de poll, briefwisseling, pamfletten, vergelijkende tabellen met uitslagen, felicitatiebrieven en -kaartjes. 1961. *2 omslagen*.
- 7.2.7. De wetgevende verkiezingen van 23 mei 1965. Diverse documenten i.v.m. de poll, briefwisseling, notities, pamfletten, programma's, uitslagen met bijgevoegde beschouwingen, affiches¹³. 1965. *2 omslagen*.
- 7.2.8. De wetgevende verkiezingen van 1968. Briefwisseling, diverse documenten i.v.m. de poll, pamfletten, persknipsels, lijsten van kandidaten en campagne-medewerkers, programma's, notities, uitslagen met commentaren. 1968. *4 omslagen*.
- 7.2.9. De wetgevende verkiezingen van 7 november 1971 (met Véronique Moyersoen als kandidate voor de Kamer). Diverse documenten i.v.m. de poll, interview, pamfletten, programma's, uitslagen. 1971. *1 omslag*.
- 7.2.10. De wetgevende verkiezingen van 10 maart 1974. Brief van V. Moyersoen aan de CVP-voorzitter Aalst, pamfletten, programma's. 1974. *1 omslag*.
- 7.2.11. De wetgevende verkiezingen van 8 november 1981. Documenten i.v.m. de poll, kiespropaganda en -programma's, uitslagen. 1981. *1 omslag*.

---

¹³ Bewaard op de Afdeling Audiovisuele Documentatie onder de nummers KCA482; KCA848.

Afdeling 8. Volksvertegenwoordiger

8.1. Algemeen

- 8.1.1. Verkiezing en maiden-speech in de Kamer. Felicitatiebrieven en -telegrammen, persknipsel. 1946. *1 omslag.*
- 8.1.2. Parlementaire activiteiten en tussenkomsten. Overzicht van parlementaire tussenkomsten, kopie van persoonlijk parlementair dossier bij griffier van de Kamer, kopieën uit de indices van de *Parlementaire Handelingen*. 1946-1968. *1 omslag.*
- 8.1.3. Diverse redevoueringen van Moyersoen in de periode 1946-1949. Losse nummers kranten, persknipsels, stukken van de Kamer. 1946-1949. *1 omslag.*
- 8.1.4. Oppositie tegen linkse regeringen (vooral tegen regering-Spaak-II, 1947-1949 en tegen regering-Van Acker IV, 1954-1958). Toespraken (o.a. in Kamer), briefwisseling, persknipsels, losse nummers kranten en tijdschriften, nota's (o.a. van CVP en CEPES), notities, brochures, amendementen, stukken van de Kamer. 1946-1958. *8 omslagen.*
- 8.1.5. Houding tegenover de regering Eyskens III (1958-1961) en de vorming van de regering Lefèvre-Spaak (1961). Notities, briefwisseling, regeringsverklaringen, persknipsels, los nummer *Ter inlichting*, schema voor toespraak, stukken van het Nationaal Comité van de CVP. 1958-1961. *1 omslag.*
- 8.1.6. CVP-fractie in de Kamer. Notities bij de vergaderingen (wellicht ook bij diverse parlementaire contacten en zittingen). 1946 en z.d. *2 omslagen.*
- 8.1.7. Sociale woningbouw, in het bijzonder de stemming en uitvoering van de Wet-De Taeye i.v.m. de stimulering van de privé-woningbouw. Wetsvoorstellen en amendementen, persknipsels, nota's (o.a. van de Bond van Kroostrijke Gezinnen), notities i.v.m. parlementaire tussenkomsten, briefwisseling (o.a. met P. Thuysbaert, minister F.X. van der Straten-Waillet), ministeriële omzendbrieven aan de burgemeesters, persknipsels met artikels van L. Moyersoen, losse nummers *De Gazet van Aalst*. 1925; 1947-1949. *2 omslagen.*
- 8.1.8. Moyersoen verslaggever van het ontwerp ter herziening van het Kamerreglement. *Parlementaire Handelingen van de Kamer*, 30 januari 1962. *1 stuk.*
- 8.1.9. Wetgevende verkiezingen van 1968 en einde van parlementair mandaat. Briefwisseling (o.a. met oud-collega's). 1968. *1 omslag.*
- 8.1.10. Varia. Uitnodiging voor en menu voor lunch op koninklijk paleis n.a.v. 50-jarig jubileum als volksvertegenwoordiger van H. Carton de Wiart. Juli 1946. *1 stuk.*

8.2. Kamercommissies, werkgroepen, zendingen

- 8.2.1. Commissie Binnenlandse Zaken
  - 8.2.1.1. Bespreking reorganisatie Burgerbescherming (personeel, begroting) door minister van Binnenlandse Zaken P. Vermeylen en interpellatie hierover door Moyersoen. Briefwisseling, nota's, notities, lijsten personeelsleden. 1955-1956. *1 omslag.*
  - 8.2.1.2. Aanpassing aantal parlamentszetels als gevolg van de volkstelling van 1955 en 1961; wijzigingen kiesomschrijvingen. Stukken van de Kamer, wetsontwerpen en amendementen, nota's, briefwisseling, verslagen van CEPES-commissie Binnenlandse Zaken. 1956-1957; 1963-1966. *2 omslagen.*
- 8.2.2. Commissie Buitenlandse Zaken
  - 8.2.2.1. Algemeen (o.a. begroting Buitenlandse Zaken, verhouding met Duitsland, herstelbetalingen, interne organisatie van het departement Buitenlandse Zaken). Notitieboekje bij de bijeenkomsten van de Commissie (1947-1950), persknipsels, stukken van de Kamer, nota's, notities. 1945-1950. *1 omslag.*
  - 8.2.2.2. Internationaal statuut van België en lidmaatschap van internationale organisaties (Verenigde Naties, Pact van Brussel, NAVO, West-Europese Unie). Stukken van de Kamer, wetsontwerpen, nota's, brochures, toespraken, rapporten, notities, teksten van bilaterale vriendschapsverdragen tussen diverse (Oost-Europese) landen, persknipsels. 1925-1926; 1930; 1945-1949. *4 omslagen.*
  - 8.2.2.3. Wetsontwerp tot goedkeuring van het vredesverdrag met Italië (Moyersoens verslaggever). Wetsontwerpen, notities, stukken van de Kamer, nota's, briefwisseling, teksten van artikels van het verdrag en van het volledige verdrag. 1946-1948. *1 omslag.*
- 8.2.3. Commissie Financiën en Begroting. Nota's, toespraak en wetsontwerp over de fiscale wetgeving, brieven, notities. 1948-1949 en z.d. *1 omslag.*
- 8.2.4. Commissie Landsverdediging. Schrift, notities bij bijeenkomsten van de commissie, lijst delegatie bezoek aan Duitsland, verslag van bezoek van Belgische Parlementaire NAVO-Vereniging aan militaire (NAVO)commando's in de VS. 1954; 1958 en z.d. *1 omslag.*
- 8.2.5. Commissie Justitie: wetsontwerp tot invoering van de Nederlandse tekst van het Strafwetboek. Wetsontwerp, nota's, notities. 1963. *1 omslag.*
- 8.2.6. Commissie Middenstand. Genodigde op de academische zitting ter gelegenheid van de installatie van de Nationale Commissie voor de Economische Expansie van het Klein- en Middenbedrijf. Ledenlijsten, toespraken (o.a. van Eerste Minister G. Eyskens en minister van Middenstand P. Vanden Boeynants). 28 april 1959. *1 omslag.*
- 8.2.7. Lid van de Middenafdeling belast met onderzoek naar de wenselijkheid van de oprichting van een parlementaire onderzoekscommissie betreffende onregelmatigheden inzake telling van Belgische en buitenlandse effecten. Briefwisseling, nota's en verslagen, wetsvoorstellen, notities. 1950. *1 omslag.*

- 8.2.8. Lid van een economische missie naar Peru, april 1966. Notities, (ontwerp)-rapport, briefwisseling, nota's, brochure. 1966. 1 omslag.
- 8.2.9. Lid van Belgische Parlementaire Delegatie tijdens officieel bezoek aan Polen, 17-25 september 1964. Briefwisseling, (prent)kaarten, programma's, uitnodigingen, artikels, schriftje, persknipsels, foto's¹⁴, nota's i.v.m. Poolse thema's, toeristische folders en brochures. 1964. 1 omslag.
- 8.2.10. Bezoek als vertegenwoordiger van het parlement aan Israël t.g.v. de officiële inhuldiging van de Knesset, augustus-september 1966. Briefwisseling, deelnemerslijst, programma's, prentkaarten, brochures (o.a. over de Knesset), foto's¹⁵. 1966. 1 omslag.

8.3 Lid van de door het ministerie van Justitie opgerichte Commissie belast met een onderzoek inzake de toepassing van de grondwettelijke beginselen betreffende de prerogatieven van de koning en over de verhoudingen van de grote grondwettelijke machten onderling

- 8.3.1. Oprichting van de Commissie. Los nummer *Belgisch Staatsblad*, wetsvoorstel, briefwisseling. 1949. 1 omslag.
- 8.3.2. Algemene werking en bijeenkomsten van de Commissie en bepaalde subcommissies. Uitnodigingen, notulen, brieven, (ontwerpen van) tussentijdse rapporten en verslagen van enkele leden, notities. 1949. 6 omslagen.
- 8.3.3. Werking van de subcommissie over de koning en het opperbevelhebberschap van het leger; gelijknamig rapport van L. Moyersoen. (Ontwerpen van) rapporten van L. Moyersoen en Ganshof Van der Meersch, briefwisseling, notities, brochures. 1949. 4 omslagen.

8.4. De Europese integratie

- 8.4.1. Gemeenschappelijke markt, landbouwbeleid, energiebeleid. Diverse toespraken (o.a. van H. Fayat, W. Hallstein, C. Héger, A. Spinoy) en congres- en vergaderstukken, notities, nota's, stukken van de Europese Commissie. 1957-1964. 2 omslagen.
- 8.4.2. Diverse, vaak informele, bewegingen voor een geïntegreerd Europa (o.a. Beweging der Europese Federalisten, Interparlementaire Unie). Briefwisseling, nota's, statuten, reglementen. 1948-1949. 1 omslag.
- 8.4.3. Het Europees Parlement: Conferentie van de voorzitters van de nationale parlementen van de deelnemende landen van de Europese Gemeenschappen en van het Europese Parlement, Rome, 11 januari 1963. Programma's, nota's, briefwisseling. 1962-1963. 1 omslag.

---

¹⁴ Bewaard op de Afdeling Audiovisuele Documentatie onder het nummer KFZ25.

¹⁵ Bewaard op de Afdeling Audiovisuele Documentatie onder het nummer KFZ25.

8.5. De hervorming van het bedrijfsleven

(O.a. oprichting ondernemingsraden, hervorming naamloze vennootschap). Uitnodigingen voor en verslagen en studiedocumenten van diverse organisaties en werkgroepen waarvan L. Moyersoen al dan niet lid was (o.a. Centre d'Etudes des Sociétés, Interparlementaire CVP-Commissie m.b.t. de Studie van de Naamloze Vennootschap, Studiedienst van de CVP, VEV), stukken van de Kamer (wetsontwerpen, amendementen, verslagen), los nummer *Belgisch Staatsblad*, briefwisseling (o.a. met O. Behogne, M.-L. Gérard, R. Houben), diverse documentaire nota's en brochures (o.a. bestemd voor nota van L. Moyersoen m.b.t. de wetgeving inzake ondernemingsraden in Frankrijk), artikel L. Moyersoen voor *De Gids op Maatschappelijk Gebied*. 1947-1950. 4 omslagen.

8.6. Gezinsbeleid en jeugdbeleid

Begrotingen, stukken van Kamer en Senaat, tussenkomsten van Moyersoen in de Kamer, nota's, notities, verslagen van CEPESH-commissies, artikels, briefwisseling, persknipsels. 1946-1956; 1962-1965. 2 omslagen.

8.7. Dienstbetoon

Briefwisseling. 1965-1967. 4 omslagen.

8.8. Lid van de vzw Pro Lege, vereniging van gewezen parlementsleden

Ledenlijsten, uitnodigingen voor en/of verslagen van de Algemene Vergadering en de Raad van Beheer, lijsten van overleden leden, brochure. 1986-1990.
1 omslag.

Afdeling 9. Minister van Justitie in de regering J. Pholien (16 augustus 1950-9 januari 1952)

9.1. Algemeen

- 9.1.1. Functioneren van de regering. Brieven en omzendbrieven o.a. van (het kabinet van) Eerste Minister J. Pholien over de samenwerking en de te volgen procedures in de regering, het protocol en de wedden van de ministers. 1950. *1 omslag.*
- 9.1.2. Programma en beleid. Regeringsverklaringen, vergaderstukken van enkele Ministerraden en Ministeriële Comités; nota's, toespraken en brieven van collega-ministers over hun beleid (o.a. inzake sociale zekerheid, onderwijs, burgerbescherming, de duur van de legerdienst), overzichten van activiteiten en realisaties van de regering. 1950-1951. *3 omslagen.*
- 9.1.3. Troonsbestijging koning Boudewijn. Omzendbrieven i.v.m. protocol en audiënties. 1951. *1 omslag.*

9.2. Minister van Justitie

- 9.2.1. Samenstelling van kabinet. Nota's met samenstelling kabinet (ook dat van zijn voorganger minister H. Carton de Wiart) en bevoegdheden kabinetsleden, telefoonlijst. 1950. *3 stukken.*
- 9.2.2. Algemeen beleid (o.a. in verband met benoemingen en mistoestanden in het gerechtelijk apparaat, de staatsveiligheid, het vakbondsoptreden bij stakingen, de IJzerbedevaart, het gevangeniswezen, de communistische partij, het vreemdelingenbeleid, de onregelmatigheden bij de terugkeer van Leopold III). Briefwisseling, nota's, notities, persknipsels, rapport. 1950-1951. *2 omslagen.*
- 9.2.3. Persknipsels i.v.m. het beleid van L. Moyersoen als minister van Justitie. 1950-1951. *4 omslagen.*
- 9.2.4. Toespraken, o.a. voor de leden van de Commissie voor de Uniformisering van het Recht in de BENELUX, bij de opening van de nieuwe lokalen van de School voor Criminologie, voor het congres van notarissen, t.g.v. een jubelviering van de broeders van de Christelijke Scholen, het 150-jarig bestaan van de rechtbank van Eerste Aanleg van Antwerpen, voor de CVP-Aalst, t.g.v. een studiedag over moeilijk opvoedbare kinderen, voor de (Jonge) Balie van diverse rechtbanken, voor de studenten in de Rechten van de RUG, diverse toespraken en antwoorden op interpellaties in Kamer en Senaat (o.a. over de begroting), voor het Vlaams Pleitgenootschap, bij de inhuldiging van het heropgebouwde Leuvense justitiepaleis, t.g.v. een viering in de abdij van Affligem, voor de Europese studiedagen over het psychologisch en medico-sociaal onderzoek van delinquenten, voor de Commissie voor de Herziening van de Wetten op de Handelsvennootschappen, voor diverse handelsrechtbanken, t.g.v. het 65-jarig bestaan van het Verbond der Belgische Advocaten, opening huis Jongenshaard, Gent, voor de Scriptores Catholici. 1950-1951. *6 omslagen.*

- 9.2.5. Repressie en epuratie
- 9.2.5.1. Algemeen beleid. Nota's en brochures over repressie en epuratie (o.a. inzake wijziging art. 123sexies van het Strafwetboek), o.a. van of voor de Minister-raad en het Ministerieel Comité belast met het onderzoek van maatregelen inzake het incivisme; briefwisseling; diverse nota's, brieven en manifesten met de standpunten van drukkingsgroepen (uit Vlaamsnationale of katholieke hoek, van de kant van het verzet en oudstrijders, van de CVP), wetsontwerpen; nota's en documentatie voor en briefwisseling en persknipsels i.v.m. parlementaire interpellaties, toespraken (o.a. in parlement en voor CVP-Mechelen); nota's, vooral vanuit de administratie van Justitie met statistische informatie i.v.m. de repressie en de amnestiemaatregelen; verslagen van bezoeken van Moyersoen aan interneringscentra, persknipsels en -artikels. 1944; 1948; 1950-1952. *8 omslagen.*
- 9.2.5.2. Individuele dossiers (o.a. Gerard Romsée, Robert Poulet, Alfred Meunier, Eugène Englebert). Briefwisseling vooral tussen het kabinet en de administratie van Justitie en de gerechtelijke instanties (ook tussen L. Moyersoen en Maurice Dewilde n.a.v. diens televisieuitzending in 1982 over de vrijlating van Poulet; reacties hierop van het Hof en enkele politici, persknipsels), gratieverzoeken t.v.v. Romsée van personaliteiten aan prins Boudewijn, notities, persknipsels. 1947-1952; 1982. *3 omslagen.*
- 9.2.6. Juridische implicaties (o.a. voor de Belgische grondwet en soevereiniteit) van de Europese integratieverdragen en in het bijzonder van de Europese Defensiegemeenschap¹⁶. Nota's en notities voor de Ministerraad, nota's met juridische adviezen van diverse personen en instanties (o.a. van de Raad van State en vanuit de administratie van Justitie), teksten van Europese verdragen, wetsontwerp, nota's over de verhouding tussen de Europese Defensiegemeenschap en de NAVO. 1951-1953. *5 omslagen.*
- 9.2.7. Processen tegen en eventuele vervroegde vrijlating van Duitse bevelhebbers en verantwoordelijken in België gedurende de Tweede Wereldoorlog (Alexander von Falkenhausen, Eggert Reeder, Constantin Canaris, Georges Bertram, Bernhardt von Claer). Briefwisseling (met collega-ministers, advocaten, met de ambassade in Bonn), nota's, kopieën van processtukken, persknipsels. 1947-1951. *3 omslagen.*
- 9.2.8. Juridische stappen tegen overheidsambtenaren of magistraten, verdacht van communistische sympathieën en/of lidmaatschap van communistische organisaties (o.a. de affaires Henri Buch en Adrien van den Branden de Reeth met interpellatie van C. Huysmans). Briefwisseling, nota's (o.a. met gegevens over verdachte personen), persknipsels. 1950-1952. *4 omslagen.*
- 9.2.9. Reorganisatie van en benoemingen in het gerechtelijk apparaat. Briefwisseling, nota's, wetsontwerpen, lijsten met vacatures, barema's gerechtelijk personeel en benoemden. 1951. *2 omslagen.*

¹⁶ Met deze problematiek kreeg Moyersoen ook als minister van Binnenlandse Zaken te maken, vandaar dat de dossiers doorlopen tot 1953.

- 9.2.10. Interpellaties in de Kamer over onregelmatigheden in het gerechtelijk onderzoek naar de vernieling van de IJzertoren; IJzerbedevaart(comité). Brieven, notities (o.a. voor toespraak), nota's, persknipsel. 1951-1952; 1966. *1 omslag*¹⁷.
- 9.2.11. Contacten met het Hof (o.a. juridische implicaties tweede huwelijk van Leopold III, o.a. inzake opvolging, troonsafstand Leopold III, officieel proces-verbaal bevalling prinses Liliane Baels). Nota's (o.a. voor de Ministerraad), juridische documentatie, briefwisseling, perscommuniqués en verklaringen van de regering, processen-verbaal. 1950-1951. *3 omslagen*.
- 9.2.12. Varia (o.a. bezoek van delegatie Zedenadel aan minister Moyersoen, reis Moyersoen naar Frankrijk, genadeverlening aan gevangenen t.g.v. troonsbestijging van koning Boudewijn, de wet op de handelshuurovereenkomsten, de bescherming van het beroep van advocaat, het verlenen van onderscheidingen, conflict over artikel in *De Standaard* over W. Ganshof van der Meersch, de bescherming van de vrijheid van arbeid, de Griekse schulden aan de maatschappij Socobelge, nota vanwege onderwijsminister P. Harmel over de schoolvrede, gericht aan de Belgische bisschoppen). Briefwisseling, nota's, menu, lidkaart. 1950-1951. *1 omslag*.

---

¹⁷ Dit dossier bevat eveneens stukken van L. Moyersoen als minister van Binnenlandse Zaken.

Afdeling 10. Minister van Binnenlandse Zaken in de regering J. Van Houtte (15 januari 1952-12 april 1954)

10.1. Regeringsverklaring en algemeen beleid van de regering

Regeringsverklaring, notities bij de Ministerraad en i.v.m. het regeringsbeleid inzake repressie en epuratie, nota's, brochures en toespraken, o.a. van collega-ministers, over o.a. het beleid inzake Binnenlandse en Buitenlandse Zaken (BENELUX, NAVO, Europese integratie, Europese Defensieorganisatie), defensie, gezin, landbouw, onderwijs, waterwegen en havenverkeer, overheidspersoneel, sociale voorzorg; wetsvoorstellen, overzicht van realisaties homogene CVP-regeringen, persmededelingen van de Informatiedienst, toespraken. 1952-1954. *4 omslagen.*

10.2. Ministerieel Comité voor Landsverdediging

Nota's en rapporten met begeleidende brieven. 1952-1953. *1 omslag.*

10.3. Ministerieel Comité voor het Gezin

Uitnodigingen, nota's met begeleidende brieven. 1952-1953. *1 omslag.*

10.4. Samenstelling en huisvesting van kabinet Binnenlandse Zaken, protocol, biografische informatie over de minister, structuur van de centrale administratie van Binnenlandse Zaken, organisatie van cocktails, diners enz.

Briefwisseling, nota's, curricula vitae, gelegenheidslied van kabinetsmedewerkers, organogrammen, lijsten van genodigden, notities. 1952-1954. *2 omslagen.*

10.5. Begroting Binnenlandse Zaken

- 10.5.1. Begroting 1952. Stukken van Kamer en Senaat, notities, amendementen, toespraak L. Moyersoen en nota's voor zijn antwoord op parlementaire vragen, nota's van het departement Binnenlandse Zaken. 1951-1952. *2 omslagen.*
- 10.5.2. Begroting 1953. Stukken van Kamer en Senaat, amendementen, toespraak L. Moyersoen, nota's (o.a. van het kabinet en van de diensten van Binnenlandse Zaken) en notities i.v.m. de stapsgewijze bespreking van de begroting in het parlement, omzendbrieven en nota's i.v.m. besparingsmaatregelen. 1953. *6 omslagen.*
- 10.5.3. Begroting 1954. Stukken van de Senaat, begrotingen, notities. 1954. *1 omslag.*

10.6. Ordehandhaving, o.a. door politie en rijkswacht

- 10.6.1. Algemene handhaving van de openbare orde (o.a. maatregelen gericht tegen en controle van communistische en Vlaams-nationale activiteiten; basisvoorzieningen van grondstoffen en energie bij werkstakingen). Verslagen en rapporten, o.a. van de staatsveiligheid, briefwisseling, notities. 1949-1953¹⁸. *4 omslagen.*
- 10.6.2. De gemeentelijke politie (bevoegdheden, opleiding, bewapening, organisatie, benoemingen en ontslagen, misbruiken, tuchtmaatregelen enz.). Nota's en verslagen (o.a. van een studiec commissie belast met vraagstukken inzake de politie), briefwisseling, persknipsels, wetsontwerpen, processen-verbaal. 1952-1954. *2 omslagen.*
- 10.6.3. De rijkswacht (organisatie, bevorderingen, toezicht op activiteiten van (vermeende) links en rechts extremistische groepen). Nota's, verslagen, briefwisseling. 1952-1954. *1 omslag.*
- 10.6.4. Maatregelen tegen geluidshinder in het openbaar (wetgeving in België en buitenland, reglementen, controle enz.). Nota's, briefwisseling o.a. met de provinciegouverneurs, persknipsels. 1953. *1 omslag.*

10.7. Beleid inzake provincies en gemeenten

- 10.7.1. Financiële situatie van provincies en gemeenten (o.a. wetsontwerp tot wijziging van de wet van 24 december 1948 betreffende de gemeentelijke en provinciale financiën, financiering van Provinciefonds en Gemeentefonds, financiële situatie van de vier grootste steden). Briefwisseling, nota's, vooral afkomstig van het kabinet en de administratie van Binnenlandse Zaken en o.a. bestemd voor de bespreking van de begroting in het parlement en voor de Ministerraad, wetsontwerpen, toespraken, tabellen, notities, antwoorden op parlementaire vragen (o.a. over de financiële situatie van Aalst), toelichtende nota's bij de verslagen van de vergaderingen van de Raad van Beheer van het Gemeentekrediet. 1948-1960. *8 omslagen.*
- 10.7.2. De provinciegouverneurs
- 10.7.2.1. Algemeen. Overzichten van gouverneurs per provincie met vermelding van hun politieke kleur, nota's en notities van een bijeenkomst van gouverneurs o.l.v. L. Moyersoen, ontwerp van KB "waarbij aan de provinciegouverneurs de uitoefening van sommige vernietigingsbevoegdheden wordt opgedragen", briefwisseling en notities, o.a. i.v.m. een bezoek van de Nederlandse commissarissen van de koningin aan België, omzendbrieven aan de gouverneurs en de arrondissementscommissarissen. 1952-1954 en z.d. *5 omslagen.*
- 10.7.2.2. Benoeming van nieuwe gouverneur in Brabant en in Limburg (dossiers afkomstig van voorganger minister van Binnenlandse Zaken Maurice Brasseur). Briefwisseling (o.a. aanbevelingsbrieven), biografische gegevens over de kandidaten, nota's, persknipsels. 1950-1951. *4 omslagen.*

¹⁸ Dit dossier bevat eveneens stukken van Moyersoens voorgangers op Binnenlandse Zaken, vooral van Albert De Vleeschauwer. Deze archivalia betreffen o.a. de werking van het Comité Interministériel Permanent de Mobilisation.

-
- 10.7.2.3. Benoeming van nieuwe gouverneur in de provincie Luik (o.a. interpellatie door P.H. Spaak en J. Merlot). Briefwisseling (o.a. aanbevelingsbrieven), notities, nota's, persknipsels. 1953. *3 omslagen*.
- 10.7.3. Benoeming van arrondissementscommissarissen. Briefwisseling, notities, nota's. 1953. *1 omslag*.
- 10.7.4. Benoemingen van burgemeesters
- 10.7.4.1. Algemeen. Lijsten van burgemeesters met vermelding van hun politieke kleur, lijsten van nog te benoemen burgemeesters, tabellen met samenstelling van schepencolleges van alle gemeenten, briefwisseling (o.a. brief van CVP-voorzitter T. Lefèvre over het partijstandpunt inzake het benoemingsbeleid), nota's, notities. 1952-1953. *2 omslagen*.
- 10.7.4.2. Moeilijkheden bij burgemeestersbenoemingen in bepaalde gemeenten (o.a. Eupen, Nieuwerkerken, Rekkem, Oostende, Sint-Joost-Ten-Node; parlementaire interpellaties i.v.m. benoemingsbeleid). Benoemingsbesluiten, nota's, stukken van Kamer en Senaat, briefwisseling, notities, persknipsels. 1952-1953. *6 omslagen*.
- 10.7.5. Personeelsbeleid in de gemeenten en provincies (o.a. benoeming van tijdelijke personeelsleden, wedden, aanwervingen, pensioenen van burgemeesters en schepenen, stakingsrecht). Nota's, stukken van de Kamer en de Senaat, wetsontwerpen, briefwisseling, notities, omzendbrieven van het ministerie aan de gouverneurs. 1952-1954. *3 omslagen*.
- 10.7.6. De intercommunales (wettelijke en beheersstructuur, tarieven elektriciteit, wetsontwerp op de elektriciteitsvoorziening, bezoek aan intercommunale voor melkvoorziening Malmedy). Nota's, ontwerp van statuten van intercommunale, wetsontwerpen, notities, briefwisseling, toespraak. 1952-1954. *2 omslagen*.
- 10.7.7. Administratieve hervormingen: bevoegdheden van de provincies en arrondissementscommissariaten, deconcentratie, creatie grote agglomeraties, fusies en/of samenwerkingsverbanden van gemeenten. Brieven en nota's van de gouverneurs, diverse burgemeesters, de administratie en het kabinet Binnenlandse Zaken, los nummer *Belgisch Staatsblad*, omzendbrieven, brochure, verslagen. 1952-1954. *4 omslagen*.
- 10.7.8. Varia (belasting op spelen en weddenschappen, reglementering huis-aan-huis-collectes, wetgeving op tombola's, bestrijding van de werkloosheid door de gemeenten, (her)klasseren van de gemeenten, uitreiking nieuwe identiteitskaarten, aansprakelijkheid van gemeenten). Briefwisseling, wetsontwerpen, nota's, stukken van Kamer en Senaat, notities, omzendbrieven van het ministerie, vragenlijsten t.b.v. de klassering van gemeenten, lijsten van gemeenten, los nummer *La nation belge*. 1952-1954. *2 omslagen*.

10.8. Herziening van de grondwet - Bijzondere Kamercommissie voor de Herziening van de Grondwet (vooral dossiers per voor herziening in aanmerking komend grondwetsartikel)

Stukken van Kamer en Senaat, verslagen en werkdocumenten van de bijzondere Kamercommissie, nota's, notities, briefwisseling, radiotoespraak, verslagen en werkdocumenten van de CEPES-Workgroep Grondwetsherziening (tot 1966), artikels. 1952-1966. *49 omslagen.*

10.9. Taalwetgeving en Vlaamse actie

10.9.1. Wetsontwerp op het gebruik der talen in bestuurszaken

10.9.1.1. De genese van het wetsontwerp en het parlementair debat. Wetsontwerpen, amendementen van de regering en van parlementsleden, vergelijkende nota's met de verschillende versies van het wetsontwerp en met de resultaten van de talentelling, nota's en notities van kabinetmedewerkers, kaarten, briefwisseling (o.a. met diverse parlementsleden, de Eerste Minister en met collega-ministers, T. Lefèvre en met *De Standaard*-journalist M. Deweerdt (1982)), stukken van Kamer en Senaat, adviezen/verslagen van de Commissie Binnenlandse Zaken, van de Raad van State en van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht en van de Interdepartementale Syndicale Raad van Advies, losse nummers kranten, persknipsels. 1951-1953; 1982. *9 omslagen.*

10.9.1.2. Reacties van belangengroepen en betrokken gemeenten en provincies. Briefwisseling met en/of protestnota's van o.a. gemeentebesturen, L. Lindemans, Algemeen Vlaams Oud-Hoogstudentenverbond, V. Laloux, Actiecomité Overmaas enz., omzendbrieven, nota's, pamfletten (o.a. van het Rassemblement bruxellois contre la tyrannie linguistique), persknipsels. 1951-1954. *3 omslagen.*

10.9.1.3. De verdere evolutie van het wetsontwerp en de taalwetgeving in de jaren vijftig (o.a. interpellaties door L. Moyersoen van de bevoegde ministers)¹⁹. Stukken van de Kamer, interpellaties en vragen aan de minister van Binnenlandse Zaken, nota's, briefwisseling (o.a. met taalklachten en protesten), persknipsels, wetsontwerpen en amendementen, notities, brochures, kaarten, losse nummers tijdschriften. 1954-1959. *5 omslagen.*

10.9.2. Installatie Centrale Commissie voor de Nederlandse Rechtstaal en Bestuurstaal in België. Toespraken, lijst uitgenodigde personen, Koninklijke Besluiten, los nummer *Belgisch Staatsblad*, persknipsel. 1954. *1 omslag.*

10.9.3. IJzertoren, IJzerbedevaarten (onregelmatigheden, aanwezigheid van de minister). Briefwisseling, verslagen van de rijkswacht, notities, pamfletten. 1952-1953. *1 omslag.*

10.9.4. Verbod door de Brusselse burgemeester van de "Dag van het Vlaamse lied", 13-14 juni 1953. Briefwisseling, parlementaire vraag, notities, nota's, politiereglement Brussel, persknipsels. 1953. *1 omslag.*

¹⁹ Zie ook taalwetgeving jaren zestig onder nummer 13.4.2.

10.10. De burgerlijke veiligheid/burgerbescherming en de brandweer (organisatie, personeel, taken, uitrusting, bespreking van de begroting in het parlement, kazernes)

Briefwisseling, wetsontwerpen inzake de (re)organisatie, statuten, Ministeriële Besluiten, nota's, begrotingen, notities, verslagen (o.a. van studiebezoeken), rapporten en brochures, vergaderstukken van het Ministerieel Comité voor Landsverdediging, persmededelingen, toespraken (t.g.v. de Internationale Conferentie voor Burgerveiligheid). 1952-1954. *7 omslagen.*

10.11. Repressie en epuratie

- 10.11.1. Algemeen beleid van de regering en van de minister van Justitie, in het bijzonder wet(sontwerp) "betreffende de tuchtstraffen en het ontslag van ambtswege opgelopen door de leden van het personeel der provinciën, gemeenten, verenigingen van gemeenten, commissies van openbare onderstand en andere aan de provinciën of aan de gemeenten ondergeschikte instellingen en de door de Staat geïnspecteerde bijzondere onderwijsinrichtingen, alsmede door de leden van het rijkspersoneel en van het wetenschappelijk en onderwijzend personeel der wetenschappelijke en onderwijsinrichtingen van de Staat, wegens hun gedragingen tijdens de vijandelijke bezetting"; wetsvoorstel-De Gryse. Nota's (van Moyersoen en collega-ministers), briefwisseling (o.a. met de administratie van Binnenlandse Zaken en met minister van Justitie J. Pholien), wetsontwerpen, amendementen, omzendbrieven, stukken van Kamer en Senaat, losse nummers *Belgisch Staatsblad*, notities, overzichten stand van zaken repressie- en epuratiegevallen. 1952-1954. *6 omslagen.*
- 10.11.2. Individuele dossiers
- 10.11.2.1. De Bodt en Adriaan Van Coppenolle. Briefwisseling, nota's, stukken van de Senaat, notities, arresten, tussenkomsten van Moyersoen in het parlement, persknipsels. 1952. *1 omslag.*
- 10.11.2.2. Frans Daels. Briefwisseling (o.a. met Karel Van Cauwelaert), nota's, notities, *Verweerschrift inzake prof. dr. Frans Daels*. 1952. *1 omslag.*
- 10.11.2.3. Diverse kleine dossiers (o.a. Pitz, Von Hören). Nota's, persknipsels. 1952 en z.d. *1 omslag.*
- 10.11.3. Verdere ontwikkelingen inzake repressie en epuratie. Artikels (vooral van L. Moyersoen) en persknipsels, losse nummers kranten, briefwisseling (o.a. met bevoegde ministers en hun kabinetschefs, collega-parlementsleden, M. Vandekerckhove, W. Martens), parlementaire vragen en documentatie hierbij, wetsontwerpen en -voorstellen (o.a. De Gryse, wijziging art. 123sexies van het Strafwetboek), stukken van Kamer en Senaat, toespraken; nota's, brochures, omzendbrieven en pamfletten van drukkingsgroepen, notities. 1952-1985. *3 omslagen.*

10.12. Centre de Recherche pour la Solution nationale des Problèmes sociaux, politiques et juridiques en Régions wallonnes et flamandes (zgn. Centrum Harmel)²⁰

- 10.12.1. Algemeen. Lijst met door het Centrum en zijn secties/afdelingen opgestelde en verspreide rapporten. Z.d. *1 stuk*.
- 10.12.2. Politieke Afdeling. (Eind)rapporten, verslagen, nota's. 1950-1953. *6 omslagen*.
- 10.12.3. Economische Afdeling. (Eind)rapporten, verslagen, nota's. 1950-1952. *5 omslagen*.
- 10.12.4. Culturele Afdeling. (Eind)rapporten, verslagen, nota's, moties, programma. 1950-1952. *2 omslagen*.
- 10.12.5. Demografische Afdeling. (Eind)rapporten, verslagen, nota's. 1950-1951. *1 omslag*.

10.13. Verkiezingsaangelegenheden (vooral gemeenteraadsverkiezingen van oktober 1952 en wetgevende verkiezingen van april 1954)

Uitslagen, vergelijkende tabellen met uitslagen en zetelverdeling (o.a. per kiesomschrijving), notities, radiotoespraken, nota's (o.a. met analyses van en commentaren bij uitslagen), persknipsels, briefwisseling. 1952-1954. *2 omslagen*.

10.14. Bestrijding van de krotwoningen

Nota's, brochure, wetsvoorstel tot instelling van een Bijzonder Fonds voor bestrijding van de krotten, persknipsels. 1952-1953. *1 omslag*.

10.15. Diverse thema's

- 10.15.1. Blijde Intrede van koning Boudewijn in de provinciehoofdplaatsen. Briefwisseling, uitnodigingen, programma's, notities. 1952-1953. *1 omslag*.
- 10.15.2. Wettelijke reorganisatie van de Raad van State (wijziging van de wet van 23 december 1946). Briefwisseling, wetsontwerpen, amendementen, nota's, notities (o.a. voor toespraak in de Kamer), weddeschalen van het personeel, stukken van de Kamer. 1947-1954. *2 omslagen*.
- 10.15.3. Parlementaire interpellaties, o.a. over pensioenen gemeentepersoneel, gemeentelijke en provinciale subsidies, klassering van stad Namen, vergoeding voor kosten voor overbrenging lichamen gesneuvelden mei 1940, toelating tot het inrichten van tombola's. Briefwisseling, nota's, notities, stukken van de Kamer. 1952-1953. *2 omslagen*.

---

²⁰ Een aantal dossiers van dit in mei 1948 opgerichte Centrum dateren van de periode van Moyersoens ministerschap van Binnenlandse Zaken. De meeste dossiers gaan eraan vooraf. We opteerden voor een gezamenlijke bewaring. Het Centrum zou uiteindelijk in april 1958 een eindverslag bij de Kamer indienen.

-
- 10.15.4. Toespraken, o.a. over de politieke actualiteit en het regeringsbeleid, de repressie en epuratie, de gemeenteraadsverkiezingen, Rerum Novarum, het middenstandsvraagstuk. 1952-1954. *3 omslagen*.
- 10.15.5. Onderscheidingen en eretekens. Koninklijke Besluiten, briefwisseling, brochures, activiteitenverslagen van het Carnegie Hero Fund, toespraken, nota's en notities. 1952-1953. *1 omslag*.
- 10.15.6. Stakingsrecht van overheids personeel. Nota's, brieven. 1948-1954. *1 omslag*.
- 10.15.7. Procedure en tijdstip sluiting parlementaire zitting. Briefwisseling (o.a. met het Hof), ontwerp KB, nota's. 1952. *1 omslag*.
- 10.15.8. Dienst der Militievergoeding (uitblijven van uitbetalingen). Briefwisseling, nota's, notities, persknipsel. 1952. *1 omslag*.
- 10.15.9. Eerste bijeenkomst van het Commonwealth-Belgian Joint Committee of the Imperial War Graves Commission, Londen 25-27 februari 1953²¹. Briefwisseling, uitnodigingen, toespraak t.g.v. en lijst aanwezigen bij diner, reisdocumenten, programma's van het verblijf in Londen, nota's en verslagen over de werking en de opdrachten van het Committee. 1953. *1 omslag*.
- 10.15.10. Italiëreis (o.a. bezoek aan Italiaanse minister van Binnenlandse Zaken). Briefwisseling, reisdocumenten, programma's, stukken van het Italiaanse parlement, notities, losse nummers *l'Osservatore Romano*. 1952. *1 omslag*.
- 10.15.11. Provinciale tussenkomst in de betaling van verwarmingskosten van lagere scholen en kleuterscholen. Nota, voorontwerpen van wet. 1954. *3 stukken*.
- 10.15.12. Uitstel militaire dienst kleinzoon Frans Van Cauwelaert. Briefwisseling, nota's. 1952. *1 omslag*.
- 10.15.13. Contacten met Jozef Cardijn, in het bijzonder m.b.t. financiële tussenkomsten voor zijn buitenlandse reizen. Briefwisseling, reisverslagen. 1952-1953. *1 omslag*.
- 10.15.14. Door Moyersoen ingestelde Commissie belast met de voorbereiding van de Nederlandse tekst van de grondwet, de wetboeken en de voornaamste wetten en besluiten. *Grondwet van België. Ontwerp van Nederlandse tekst met toelichting*. 1955. *1 stuk*.
- 10.15.15. Diverse briefwisseling (vooral anoniem). 1952-1954. *1 omslag*.
- 10.15.16. Persknipsels en persoverzichten. 1952-1954. *40 omslagen*.

---

²¹ De minister van Binnenlandse Zaken was erelid van dit Committee.

Afdeling 11. Minister van Landsverdediging in de regering P. Harmel-A. Spinoy (27 juli 1965-11 februari 1966)

11.1. Algemeen

- 11.1.1. Samenstelling en functioneren van de regering. Nota van formateur Harmel aan de partijvoorzitters, nota's o.a. met samenstelling van regering en kabinetten en i.v.m. protocol en bezoldiging ministers, persknipsel met structuur van regering. 1965. 1 omslag.
- 11.1.2. Algemeen beleid van de regering. Regeringsverklaring, nota's voor en notities bij de vergaderingen van de Ministerraad en de Ministeriële Comités, nota's i.v.m. het beleid van collega-ministers (o.a. P.W. Segers en A. d'Alcantara), begroting 1966. 1965-1966. 1 omslag.

11.2. Minister van Landsverdediging

- 11.2.1. Aanstelling. Brieven, kaartjes en telegrammen met felicitaties, antwoorden van Moyersoen, los nummer *De reserve onder-officier*. 1965. 2 omslagen.
- 11.2.2. Samenstelling en functioneren van het kabinet Landsverdediging. Lijsten met (mogelijke) kabinetsleden, organogrammen van het kabinet, lijsten van leden Senaatscommissie Landsverdediging en van NAVO-ministers van Landsverdediging, nota's over het functioneren van het kabinet (en het technisch-militair secretariaat) en over de invoering van nieuwe beheersmethoden in het kabinet. 1961; 1965-1966. 1 omslag.
- 11.2.3. Begroting Landsverdediging 1965 en 1966. (Kabinets)nota's, notities, (ontwerp)begrotingen. 1965-1966. 1 omslag.
- 11.2.4. NAVO-verplichtingen, internationale veiligheidssituatie. Enkele kabinetsnota's; artikels, toespraken en documentaire nota's over de organisatie en de strategie van de NAVO, over de Franse houding tegenover de NAVO en over algemene defensieproblemen, verslagen van bijeenkomsten NAVO-parlementsleden (november 1963 en oktober 1965), stukken van bijeenkomst NAVO-landen (januari 1962), verslag D. Sandys t.g.v. Twaalfde Sessie WEU (juni 1966) over Europese veiligheid en over Frankrijk en de NAVO, eindverhandeling Politieke en Diplomatieke Wetenschappen VUB over de toekomst van de NAVO, los nummer *Nouvelles de l'OTAN*. 1961-1966. 2 omslagen.
- 11.2.5. Strategie, uitrusting en paraatheid van de strijdkrachten. Nota's van het kabinet en van de legerleiding, briefwisseling, notities, brochure over de Belgische zeemacht, foto's van raketsystemen²². 1965-1966. 2 omslagen.
- 11.2.6. Aankopen (vooral van middelzware pantserwagens en F104-straaljagers). Nota's van het kabinet en van de legerleiding, briefwisseling, notities. 1965-1966. 1 omslag.

---

²² Bewaard op de Afdeling Audiovisuele Documentatie onder nummer KFZ25/5.

- 11.2.7. Gemengde Parlementaire Commissie Belast met de Studie van het Militair Probleem. Briefwisseling, notities, nota's, verslagen van de bijeenkomsten van de Commissie. 1965-1966. *1 omslag.*
- 11.2.8. Personeelsbeleid, effectief, sociaal beleid, bevorderingen
- 11.2.8.1. Het effectief van de krijgsmacht; diverse sociale en statutaire problemen. Nota's van het kabinet en van de legerleiding, stukken van de Kamer. 1965-1966. *3 omslagen.*
- 11.2.8.2. Consultatieve Commissie Leger-Jeugd. Nota's. 1965-1966. *1 omslag.*
- 11.2.8.3. Bevorderingen en benoemingen (met o.a. de problematiek van de tweetaligheid van de hogere officieren). Briefwisseling, nota's. 1965-1966. *2 omslagen.*
- 11.2.9. Bezoeken en toespraken. Toespraken voor Kamer en Senaat, toespraken t.g.v. en programma's van diverse bezoeken (o.a. aan legereenheden in Duitsland, aan de Amerikaanse Zesde Vloot, MILAC-Dag voor het Thuisfront), plechtigheden, diners enz. 1965-1966. *2 omslagen.*
- 11.2.10. De rijkswacht. Omzendbrief vanwege de CCOD aan de rijkswachters i.v.m. hun syndicale rechten, *Aperçu général de l'activité de la Gendarmerie en 1965/Algemeen overzicht der activiteit van de Rijkswacht in 1965*, polemiek met de directie van de krant *De Standaard* over de berichtgeving i.v.m. het rijkswachtoptreden tijdens de betogingen in Zwartberg. 1965-1966. *1 omslag.*
- 11.2.11. Commissie Leger-Economie. Nota's over de taak en de samenstelling van de Commissie en haar werkgroepen, brochure met activiteitenverslag 1959-1960. 1960; 1963-1965. *1 omslag.*
- 11.2.12. Technisch-militaire samenwerking met Kongo. Nota's en verslagen over de samenwerking, briefwisseling (ook over de toestand in Burundi). 1965-1966. *1 omslag.*
- 11.2.13. Benoemingen in de Koninklijke Militaire School. Brieven, nota's. 1966. *1 omslag.*
- 11.2.14. Algemene briefwisseling en documentatie. Briefwisseling (o.a. over TV-uitzendingen i.v.m. het leger, hulp van de militairen in de landbouw, dienstbetoon), persknipsels. 1965-1966. *3 omslagen.*
- 11.2.15. Vertrek als minister van Landsverdediging en vorming van nieuwe regering-Vanden Boeynants-De Clercq. Toespraken, persknipsels, briefwisseling (met o.a. hoge officieren, P. Harmel, CVP-voorzitter en formateur P. Vanden Boeynants), interviews. 1966. *2 omslagen.*

Afdeling 12.   Functies en lidmaatschappen

12.1.   Secretaris Belgische Unie voor de Volkenbond 1932-1936

- 12.1.1.   Statuten, bestuur en doelstellingen. Statuten, lidkaart L. Moyersoen, uitnodiging voor en verslag van Bestuurscomité, voordrachten H. Rolin. 1928-1930. *1 omslag.*
- 12.1.2.   Algemene werking van de Belgische Unie en haar Aalsterse afdeling. Briefwisseling (vooral i.v.m. ledenwerving en publiciteit in pers; brieven aan ouders tijdens verblijf in Genève), ledenlijsten, notities voor voordrachten. 1929-1930. *1 omslag.*
- 12.1.3.   Tijdschrift van de Belgische Unie *S.-D.-N.-Volkenbond*. Losse nummers. 1931-1934. *1 omslag.*
- 12.1.4.   Documentatie i.v.m. de Volkenbond. Los nummer tijdschrift van en foto-brochure over de Volkenbond, persknipsels en losse nummers kranten, foto²³. 1927-1936. *1 omslag.*

12.2.   Lid van de Bankcommissie 1940-1946

- 12.2.1.   Aanstelling en opvolging, werkzaamheden als lid. Briefwisseling (o.a. met M. L. Gérard), omzendbrieven, los nummer *Belgisch Staatsblad*, persknipsel. 1940-1947. *1 omslag.*

12.3.   Attaché in het kabinet-H. Pierlot, 1944-1945

- 12.3.1.   Aanstelling en ontslag als attaché in het kabinet-Pierlot. Briefwisseling met Eerste Minister H. Pierlot (o.a. al in juni 1940 wanneer L. Moyersoen zijn diensten aanbiedt), attesten inzake benoeming en ontslag, doorgangkaart. 1940; 1944-1945. *1 omslag.*
- 12.3.2.   Het energiebeleid; de wapenindustrie (o.a. de eventuele nationalisatie van bepaalde sectoren). Briefwisseling, nota's, wetsvoorstellen, persknipsels. 1944-1945. *1 omslag.*
- 12.3.3.   Het beleid inzake jeugdorganisaties. Nota's, briefwisseling (o.a. met A. Gilson), verslagen van een werkgroep op het ministerie van Openbaar Onderwijs, brochures, persknipsels. 1944-1945. *1 omslag.*
- 12.3.4.   De organisatie van en het personeelsbeleid in het (vrij) technisch onderwijs. Nota's, briefwisseling vooral met de (onderwijs)vakbonden en met enkele scholen. 1945. *1 omslag.*
- 12.3.5.   Ontbinding van VNV en Rex. Uitnodigingen voor, nota's en verslagen van een beperkt comité ad hoc, parlementaire vragen en nota's met elementen voor antwoord hierop, briefwisseling. 1944-1945. *1 omslag.*

---

²³ Bewaard op de Afdeling Audiovisuele Documentatie onder het nummer KFB3794.

- 12.3.6. Varia. Nota's over o.a. de aanpassing van het Senaatsreglement (afkomstig van R. Moyersoen), de Nationale Arbeidsconferentie, de levensmiddelenbevoorrading. 1945. *1 omslag*.

12.4. Hoog adjunct-commissaris voor de Burgerbescherming 1945

- 12.4.1. Benoeming en ontslag. Briefwisseling, notities, benoemings- en ontslagbesluit. 1945. *1 omslag*.
- 12.4.2. Algemene werking. Gepubliceerde en niet-gepubliceerde werkingsverslagen, overzichten van wettelijke maatregelen i.v.m. de burgerbescherming, (radio)-toespraken van hoog-commissaris Maurice Janssen, schriften. 1945. *1 omslag*.
- 12.4.3. Werking in de door het Ardennenoffensief getroffen Waalse provincies. Werkingsrapporten, briefwisseling o.a. i.v.m. transportproblemen, notitie. 1945. *1 omslag*.

12.5. Belgisch Afgevaardigde bij de Algemene Vergadering van de VN 1958

- 12.5.1. Dertiende Gewone Zitting van de Algemene Vergadering van de VN. Verslagen, briefwisseling, dagorde, samenstelling Belgische delegatie, notities. 1958. *1 omslag*.
- 12.5.2. Bijzondere thema's en VN-activiteiten
- 12.5.2.1. L. Moyersoen, afgevaardigde bij de Tweede Commissie van de Dertiende Zitting m.b.t. de economische ontwikkeling van de ontwikkelingslanden, de technische coöperatie, de oprichting van een Bijzonder Fonds en de Belgische bijdrage hieraan. Ledenlijst van de Commissie, briefwisseling, nota's en verslagen, toespraken. 1958. *1 omslag*.
- 12.5.2.2. De Palestijnse kwestie, in het bijzonder de problematiek van de Palestijnse vluchtelingen. Briefwisseling, nota's, rapporten en verslagen, toespraken van de verschillende delegaties, notities. 1958. *2 omslagen*.
- 12.5.2.3. Ontwapening. Toespraak J. Nisot over het Belgische standpunt. 1958. *1 stuk*.
- 12.5.2.4. Afrikabeleid (o.a. Kongo, rassenproblematiek in Zuid-Afrika). Rapporten en resoluties, standpunten van de delegaties, notities. 1958-1959. *1 omslag*.
- 12.5.3. Documentatie i.v.m. de VN en de VS. Brochures, losse nummers tijdschriften (o.a. *Journal des Nations Unies*), notities. Z.d.; 1948; 1956-1958. *1 omslag*.

12.6. Beheerder Banque de Bruxelles/Bank Brussel Lambert 1957-1978

Nota's over beleid, reglement en organisatie van de verschillende departementen (arbitrage, kredieten) o.a. bestemd voor het Directiecomité en de Raad van Beheer, nota en uiteenzetting van L. Moyersoen over een onderzoek van de Nationale Bank en de reacties hierop van het BBL-Directiecomité, auditrapport, brieven; toespraken, briefwisseling, nota's en notities afkomstig van R. Moyersoen als voorzitter van de Bank van Aalst (in 1931 samengesmolten met de Bank van Brussel). Z.d.; 1931; 1974-1975. 3 omslagen.

12.7. Voorzitter van het Comité voor de studie van de vraagstukken van de denataliteit in België

- 12.7.1. Bijeenkomsten en (studie)activiteiten van het Comité. Uitnodigingen voor en verslagen van de bijeenkomsten, briefwisseling (o.a. over het ontslag van E. Leburton), notities, nota's, toespraken, brochures en rapporten van het Comité, van wetenschappers en van ambtenaren, lijsten met samenstelling van het Comité, persknipsel. 1952; 1959-1962. 3 omslagen.
- 12.7.2. Documentatiedossier i.v.m. demografische thema's (daling geboortecijfer, vergrijzing, gezinsbeleid, migratie). Notities, nota's (o.a. van de Bond der Kroostrijke Gezinnen van België, de Hoge Raad voor het Gezin, de Waalse Economische Raad), vrije tribune van L. Moyersoen in *De Standaard* (1975). Z.d.; 1952; 1959-1962; 1970; 1975. 1 omslag.

12.8. Lid van de Raadgevende Vergadering van de Raad van Europa

- 12.8.1. Bijeenkomsten van de Raadgevende Vergadering van de Raad van Europa
- 12.8.1.1. Bijeenkomst van 1949. Statuten van de Raad en wetsontwerpen houdende de goedkeuring van deze statuten door het Belgische parlement, verslagen van de bijeenkomsten, briefwisseling, lijsten van deelnemers en van vergaderdocumenten, rapporten, amendementen en resoluties van leden en deelnemende landen, notities voor en teksten van toespraken L. Moyersoen, losse nummers kranten (o.a. *Le Monde*, *Les dernières Nouvelles d'Alsace*, *La libre Belgique*, *De Nieuwe Gids*, *Gazet van Aalst*) met eventueel artikels van L. Moyersoen, persknipsels, brochures van de Mouvement Européen, gericht aan de leden van de Raad. 1949. 3 omslagen.
- 12.8.1.2. Bijeenkomst van 1950. Verslagen van en rapporten bij de bijeenkomst, rapporten en toespraken van deelnemers, lijsten van deelnemers en vergaderdocumenten, briefwisseling, rapporten van de NEI, brochures met conventie en aanvullende protocollen inzake de bescherming van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden, ondertekend door de leden van de Raad van Europa in 1950. 1950. 2 omslagen.
- 12.8.1.3. Diverse bijeenkomsten in de periode 1961-1964 (o.a. regionale Europese conferentie rond het Wereldvoedselprogramma, 1962). Notities, rapporten, verslagen, resoluties, programma van een reis van de leden naar Berlijn, briefwisseling. 1961-1964. 3 omslagen.

- 12.8.2. De werking van de commissies
  - 12.8.2.1. Commissie van het Reglement. Verslagen van bijeenkomsten, rapporten, ontwerpen en voorstellen van reglement (swijziging), voordrachten, briefwisseling, notities. 1961-1965. *4 omslagen*.
  - 12.8.2.2. Landbouwcommissie (o.a. bijeenkomst in Schotland, augustus 1963). (Ontwerpen van) rapporten, programma's, notities, folders, menu, reisinformatie, nota's. 1960-1965. *2 omslagen*.
  - 12.8.2.3. Sociale Commissie (bijeenkomst in Ankara, april 1962). Programma, briefwisseling, notitie. 1962. *1 omslag*.
- 12.8.3. 25e verjaardag. Uitnodiging voor viering in Straatsburg. Mei 1974. *1 stuk*.

- 12.9. Voorzitter van het Actiecomité ter Bevordering van de Economische Expansie van het Arrondissement Aalst**
  - 12.9.1. Oprichting (juni 1959) en statuten. Nota's, notities, uitnodigingen voor en verslagen van de contactvergaderingen, toespraken over de doelstellingen van het Actiecomité en de sociaal-economische situatie in het arrondissement Aalst van L. Moyersoen en Eerste Minister G. Eyskens, verslagen over de eerste werkzaamheden, persknipsels, briefwisseling (o.a. met kandidaat-leden voor het Comité en over de politieke problemen samenhangend met de oprichting), statuten (ook van vergelijkbare regionale expansiecomités). 1959; 1976. *3 omslagen*.
  - 12.9.2. Algemene Vergadering en Raad van Beheer. Uitnodigingen, verslagen, ledenlijsten, briefwisseling, notities, vergaderdocumenten, begrotingen. 1959-1986. *4 omslagen*.
  - 12.9.3. Dagelijks Bestuur. Uitnodigingen, verslagen, vergaderdocumenten, notities, statuten. 1959-1979. *1 omslag*.
  - 12.9.4. Activiteitsverslagen en algemene werking. Activiteitsverslagen (meestal voorgedragen tijdens de Openbare Algemene Jaarvergaderingen), nota's over de expansie- en sociaal-economische problematiek in het arrondissement Aalst, uitnodigingen, notities, toespraken, persknipsels en losse nummers van kranten. 1961-1975. *9 omslagen*.
  - 12.9.5. Financieel beheer. Begrotingen en jaarbalansen, briefwisseling, notities. 1959-1978. *1 omslag*.
  - 12.9.6. Verjaardagen van het Actiecomité
    - 12.9.6.1. Vijfjarig bestaan. Toespraken van gouverneur R. De Kinder en van L. Moyersoen, notities voor, documentatie bij en tekst van brochure *5 jaar regionale economische actie in het arrondissement Aalst*, briefwisseling, persknipsels. 1964. *2 omslagen*.
    - 12.9.6.2. Tienjarig bestaan. Nota's *Beschouwingen bij het bilan van tien jaren regionale economische actie in het arrondissement Aalst*, brieven met verontschuldigheden voor afwezigheid op viering, persknipsel. 1969. *1 omslag*.

- 12.9.6.3. Twintigjarig bestaan. Toespraak, gelegenheidsbrochure, persnota, briefwisseling, documentatie over de socio-economische en demografische situatie in het arrondissement Aalst, overzichten van steunmaatregelen en subsidies, persknipsels. 1979-1980. *1 omslag*.
- 12.9.6.4. Toekomst van het Actiecomité en positie van L. Moyersoen. Uitnodigingen voor informeel overleg, brieven, notities. 1988. *1 omslag*.
- 12.9.7. Werkgroepen (o.a. De Dender, Personeelsrekrutering, Textiel en Breigoed, Contact met de Nijverheid, Wateringen, Verkeer, Buitenlandse Nijveraars, Schoenfabrikanten, Euromarkt, Administratieve Aangelegenheden, Leefmilieu, Jeugd en Economie). Verslagen, briefwisseling, uitnodigingen, toespraken, nota's, notities. 1959-1977. *6 omslagen*.
- 12.9.8. Personeel
  - 12.9.8.1. Vacatures in het Actiecomité. Sollicitatiebrieven, curricula vitae, notities. 1959-1966; 1972. *2 omslagen*.
  - 12.9.8.2. Vacatures in Aalsterse bedrijven. Sollicitatiebrieven, curricula vitae, notities. 1961-1962. *2 omslagen*.
- 12.9.9. Regionale economie en economische stimuleringsmaatregelen van de overheid; erkenning als (Europese) ontwikkelingszone. Stukken van de Kamer, wetsontwerpen (en amendementen hierop) i.v.m. economische expansiemaatregelen (einde jaren vijftig-jaren zestig), losse nummers *Belgisch Staatsblad*, briefwisseling, nota's, notities, adviezen van de GERV m.b.t. het afbakenen van ontwikkelingszones. 1958-1982. *5 omslagen*.
- 12.9.10. Diverse externe contacten en samenwerkingsverbanden
  - 12.9.10.1. Het Produktiviteitscomité Denderstreek. Briefwisseling, omzendbrieven, nota's, verslagen van bijeenkomsten, reglement van interne orde, folders, brochures, losse nummers van het tijdschrift van de Belgische Dienst voor de Opvoering van de Produktiviteit, notities, overeenkomsten (o.a. over de oprichting van het comité). 1962-1968. *1 omslag*.
  - 12.9.10.2. Hogere School voor Technische Ingenieurs van het Vrij Technisch Instituut te Aalst. Briefwisseling, nota's en verslagen van contactvergaderingen met het bisdom en het ministerie van Onderwijs i.v.m. de hervorming van het hoger technisch onderwijs, voorontwerp van wet betreffende de hervorming van het hoger technisch onderwijs, notities, prospectus. 1969-1972. *2 omslagen*.
  - 12.9.10.3. Onderhoud met Eerste Minister G. Eyskens (1959) en contact i.v.m. een wetsontwerp aangaande de fusies van gemeenten (1971). Briefwisseling, nota's, stukken van de Kamer, kopieën van persknipsels. Februari-maart 1959; 1970-1971. *2 omslagen*.
  - 12.9.10.4. Bezoek van minister van Openbare Werken J. Merlot, 16 november 1961. Briefwisseling. 1961. *1 omslag*.
  - 12.9.10.5. Werkvergadering met minister van Openbare Werken J. De Saeger, 6 februari 1967. Verslag. 1967. *1 stuk*.
  - 12.9.10.6. Bezoek van minister-staatssecretaris voor Streekbeleid A. Vlerick, 20 februari 1969. Toespraak L. Moyersoen, nota's, lijst genodigden. 1969. *1 omslag*.

-
- 12.9.10.7. Onderhoud met minister van Openbare Werken J. De Saeger, 7 maart 1972. Briefwisseling, nota's, verslag. 1972. *1 omslag*.
- 12.9.10.8. Bezoek minister van Openbare Werken J. Defraigne, 1 december 1975. Briefwisseling, agenda, nota's. 1975. *1 omslag*.
- 12.9.10.9. Bezoek staatssecretaris voor Streekeconomie M. Eyskens, 4 maart 1977. Toespraak L. Moyersoen, briefwisseling, nota's, persknipsels, documentatie i.v.m. de sociaal-economische toestand in de regio. 1977. *1 omslag*.
- 12.9.10.10. Bezoek van minister van Openbare Werken G. Mathot, 3 maart 1978. Briefwisseling, nota's. 1978. *1 omslag*.
- 12.9.10.11. Bezoek minister van Verkeerswezen J. Chabert, juli 1978. Briefwisseling, nota's vooral i.v.m. de verkeersproblematiek in de regio, persknipsels. 1978. *1 omslag*.
- 12.9.10.12. Bezoek van koningin Fabiola aan bloemenveiling Aalst (1963) en van vorstenpaar aan Denderstreek (1966). Briefwisseling met het Hof, (ontwerp)programma's, toespraken, los nummer *Gazet van Aalst en omstreken*, foto's²⁴, documentatie over de sociaal-economische situatie van de Denderstreek. 1962-1963; 1966. *1 omslag*.
- 12.9.10.13. Werkgroep Arrondissement Aalst, zgn. "Werkgroep Vlerick" (minister-staatssecretaris voor Streekeconomie) belast met het opstellen van een meerjarenplan voor de economische ontwikkeling van de regio. Briefwisseling, nota's, rapporten, notities. 1970-1971. *1 omslag*.
- 12.9.10.14. Studiebezoek (i.v.m. streekeconomie) aan Nederland, september 1959. Briefwisseling. 1959. *1 omslag*.
- 12.9.10.15. Contacten met de Nationale Maatschappij voor Buurtspoorwegen Oost-Vlaanderen i.v.m. de bediening van het industriepark in Erembodegem. Briefwisseling, nota's. 1975. *1 omslag*.
- 12.9.10.16. Diverse briefwisseling en contacten, vooral met de opeenvolgende ministers van Openbare Werken over de aanleg/opening van wegen en industriezones. 1959-1988. *3 omslagen*.
- 12.9.11. Economische sectoren en bedrijven in de regio Aalst
- 12.9.11.1. Algemeen: vestiging van bedrijven in de regio Aalst. Reisverslag en brief van Willy De Vleeschauwer n.a.v. zijn bedrijfsbezoeken en contacten met potentiële investeerders uit de VSA; briefwisseling (vooral met bedrijven en bevoegde ministeries), ontwerp van overeenkomst tussen de stad Aalst en zich vestigende bedrijven, kaarten, notities, nota's (o.a. over de tewerkstelling in het Aalsterse). 1959-1960. *1 omslag*.
- 12.9.11.2. Textielsector. Briefwisseling, uitnodigingen, verslagen van studiedagen, ontmoetingsdagen en contactgroepen (o.a. van breigoedfabrikanten), nota's en notities over de toestand van de textielsector in België en in het Aalsterse; briefwisseling, stukken van de Kamer, persknipsels en nota's bij een parlementaire interpellatie van Moyersoen i.v.m. de crisis in de textielsector (11 februari 1958); nota's en briefwisseling i.v.m. de productie van dameskousen en de oneerlijke concurrentie vanuit Italië, toespraak Moyersoen t.g.v.

---

²⁴ Bewaard op de Afdeling Audiovisuele Documentatie onder de nummers KFA21567-21568.

- 100 jaar christelijke textielcentrale (september 1967). 1957-1967; 1986. *3 omslagen.*
- 12.9.11.3. Chemische nijverheid: vestiging van bedrijven GATES Rubber Company of Belgium en van Tupperware Europe (Rexall Belgium). Briefwisseling (vooral met bedrijfsleiding), nota's, toespraken (bij officiële openingen), persteksten, lijsten leden Actiecomité en genodigden voor inhuldiging, activiteitenverslagen, persknipsels, prospectus, losse nummers bedrijfstijdschriften, persknipsels. 1962-1965. *2 omslagen.*
- 12.9.11.4. Metaalnijverheid: vestiging van Honda Motor te Aalst. Briefwisseling, overeenkomst tussen stad Aalst en Honda Motor, uitnodigingen, toespraken, persteksten, documentatie i.v.m. Honda Motor, foto's n.a.v. van persconferentie (20 december 1962) en van officiële inhuldiging (4 september 1963)²⁵ Honda Motor Aalst, persknipsels en losse nummers kranten. 1962-1966. *3 omslagen.*
- 12.9.11.5. De problematiek van de kleine en de middelgrote ondernemingen. Briefwisseling, verslag van de Werkgroep Middenstand van het Actiecomité, nota's, verslagen en werkdocumenten van een studiedag gewijd aan de oprichting van een organisatiebureau voor kleine en middelgrote ondernemingen te Aalst, notities. 1959-1964. *1 omslag.*
- 12.9.11.6. Land- en tuinbouwsector
- 12.9.11.6.1. Algemeen. Nota's, notities en toespraken (o.a. in de Kamer en voor de boerengilden van het gewest Aalst) over de toestand van de land- en tuinbouw in de regio Aalst en in België (productie, tewerkstelling, resultaten van landbouwtellingen enz.), briefwisseling, persknipsels, verslagen en vergaderstukken van de Commissie Landbouw van het Actiecomité (o.a. i.v.m. zuivelkwesties). 1961-1969. *3 omslagen.*
- 12.9.11.6.2. De tabaksteelt (streek van Appelterre). Briefwisseling, nota's over de (economische aspecten van de) tabaksteelt, verslagen van de Commissie Landbouw van het Actiecomité, nota's en notities over de sociaal-economische situatie in Appelterre. 1962-1965. *1 omslag.*
- 12.9.11.6.3. De hopteelt. Notities (o.a. i.v.m. interpellatie L. Moyersoen), verslag van een contactvergadering van het Actiecomité gewijd aan de hopteelt. Z.d.; 1960. *1 omslag.*
- 12.9.11.6.4. De vzw Centrum voor Beroepsopleiding van Snijbloemenkwekers. Verslagen en vergaderstukken van de Algemene Vergadering, de Raad van Beheer en het Directiecomité, nota's (vooral i.v.m. de bloemeteelt), (ontwerp van) statuten, briefwisseling, persknipsel. 1963-1968. *1 omslag.*
- 12.9.11.6.5. De vzw Tuinbouwstichting Aalst en Omgeving. (Ontwerpen van) statuten, uitnodigingen voor en verslagen en vergaderstukken van de Algemene Vergadering, de Raad van Beheer en het Directiecomité, (ontwerpen van) overeenkomst tussen de Stichting en de stad Aalst, (ontwerp)begrotingen, jaarprogramma's en activiteitenverslagen, notities, briefwisseling (o.a. m.b.t. kredietaanvragen bij de EG en het IWONL), persknipsels. 1963-1974. *3 omslagen.*

²⁵ Bewaard op de Afdeling Audiovisuele Documentatie onder het nummer KFZ25/2.

- 12.9.11.6.6. De sv Veiling Flora. Briefwisseling, statuten, overeenkomst met stad Aalst, aandeelhoudersboekje, lijst aandeelhouders, nota's (o.a. over BTW-tarieven, snijbloemenkweek, veilingresultaten), toespraken (o.a. van Moyersoen n.a.v. tienjarig bestaan), notities, persknipsels, foto's²⁶. 1959-1987. *4 omslagen.*
- 12.9.12. De intercommunale "Het Land van Aalst"
- 12.9.12.1. Algemene Vergadering en Raad van Beheer. Statuten, uitnodigingen voor en verslagen van de bijeenkomsten, activiteitenverslagen, briefwisseling, (ontwerp)-begrotingen, balansen, nota's, notities, lijsten van aandeelhouders. 1961-1980. *3 omslagen.*
- 12.9.12.2. Directiecomité. Uitnodigingen voor en verslagen van de bijeenkomsten, nota's, begrotingen. 1967-1982. *6 omslagen.*
- 12.9.12.3. Relatie/problemen met het stadsbestuur van Aalst en met de CVP. Briefwisseling, nota's, persknipsels, notities. 1969-1971. *2 omslagen.*
- 12.9.12.4. Huisvuilverwerking. Briefwisseling, studienota's, persknipsels. 1969-1979. *1 omslag.*
- 12.9.12.5. Oprichting en opening Industriepark III Erembodegem. Nota's (o.a. met kostprijsberekeningen), plannen, notities voor toespraak L. Moyersoen t.g.v. opening, Koninklijk Besluit. 1967-1970. *1 omslag.*
- 12.9.12.6. Varia. Nota's, brief en notities voor toespraak i.v.m. het tienjarig bestaan van de intercommunale "Het Land van Aalst", nota over de mogelijke samenwerking met de intercommunales van Waas- en Scheldeland, uitnodigingen voor rondrit en bezoek aan industrieterreinen, persknipsels. 1972; 1974 en z.d. *1 omslag*
- 12.9.13. Openbare werken en ruimtelijke ordening²⁷
- Enkele dossiers uit deze rubriek hebben ook betrekking op de werking van de intercommunale "Het Land van Aalst".)
- 12.9.13.1. Algemene werking, in het bijzonder contacten met de minister van Openbare Werken en de bevoegde diensten van het ministerie van Openbare Werken. Briefwisseling, nota's (o.a. over de stand van de openbare werken in het arrondissement Aalst en gepresenteerd door E. Moriau op het arrondissementeel CVP-Congres van 1956), notities, lijsten met overzichten van werken, toegezegde subsidies en geplande werken, verslagen van gesprekken met ministers en/of kabinetsmedewerkers van Openbare Werken, verslagen en vergaderstukken van de Werkgroep Openbare Werken van het Actiecomité, plannen en wegenkaarten, persknipsels. 1956-1978. *6 omslagen.*
- 12.9.13.2. Diverse openbare werken
- 12.9.13.2.1. Ninove (industrieterrein, ringlaan, rijksweg, bruggen). Briefwisseling, nota's, notities. 1960-1974. *1 omslag.*

---

²⁶ Bewaard op de Afdeling Audiovisuele Documentatie onder het nummer KFZ25/3.

²⁷ Een aantal losse foto's van infrastructuurwerken werden overgebracht naar de afdeling Audiovisuele Documentatie en worden bewaard onder het nummer KFZ25/4.

- 12.9.13.2.2. Verbindingsweg Ninove-Outer-Nederhasselt-Aspelare-Heldergem. Briefwisseling. 1962. *1 omslag*.
- 12.9.13.2.3. Geraardsbergen (erkenning als ontwikkelingsgebied, openbare werken aan bruggen en wegen). Briefwisseling, nota's, notities, (ontwerp)statuten intercommunale Denderdal, plannen. 1966-1978. *1 omslag*.
- 12.9.13.2.4. Wegverbinding Aalst-Herzele. Uitnodigingen voor vergaderingen met betrokken gemeenten. 1968. *2 stukken*.
- 12.9.13.2.5. Verbindingsweg Geraardsbergen-Ninove. Briefwisseling, nota's, verslag van een vergadering met afgevaardigden van de betrokken gemeenten. 1968-1972. *1 omslag*.
- 12.9.13.2.6. Rechttrekking (zgn. doorsteek) rijksweg Douai-Hulst te Gijzegem. Briefwisseling, notities. 1969-1971. *1 omslag*.
- 12.9.13.2.7. Wegenwerken te Mere. Briefwisseling. 1972-1976. *1 omslag*.
- 12.9.13.2.8. Wegenwerken, in het bijzonder de aanleg van de Ringlaan, te Aalst. Briefwisseling, nota's, overeenkomsten, persknipsels. 1966-1976. *1 omslag*.
- 12.9.13.2.9. Spoorwegbedding te Zottegem. Brieven. 1972-1974. *3 stukken*.
- 12.9.13.2.10. Spoorwegoverbrugging te Erembodegem. Briefwisseling. 1976-1978. *1 omslag*.
- 12.9.13.2.11. Autosnelwegen A8 en A9. Briefwisseling, nota's, plannen, persknipsels, notities. 1970-1976. *1 omslag*.
- 12.9.13.2.12. Bevaarbaarheid van en bruggen over (o.a. te Wieze) de Dender. Briefwisseling, nota. 1975-1976. *1 omslag*.
- 12.9.13.2.13. Provinciale baan Aalst-Oudenaarde. Briefwisseling. 1972-1976. *1 omslag*.
- 12.9.13.2.14. Openbare werken te Zottegem. Briefwisseling, nota's, plannen, notities. 1971-1978. *1 omslag*.
- 12.9.13.2.15. Werken aan het station van Burst. Briefwisseling. 1965-1978. *1 omslag*.
- 12.9.13.2.16. Rijksweg Aalst-Ninove. Briefwisseling, nota's. 1976-1977. *1 omslag*.
- 12.9.13.2.17. Openbare werken te Haaltert. Brieven. 1977-1978. *2 stukken*.
- 12.9.13.2.18. Oeverversterkingen aan en bruggen over de Dender te Zandbergen. Briefwisseling, nota's, notities. 1970-1978. *1 omslag*.
- 12.9.13.2.19. Openbare werken in Denderleeuw. Brieven. 1968. *2 stukken*.
- 12.9.13.2.20. Oprit autostrade E5 Erpe-Mere. Uitnodiging, toespraak L. Moyersoen, nota's. 1968. *1 omslag*.
- 12.9.13.2.21. Wateringen, polders en waterlopen (o.a. sanering van waterzieke gronden, uitvoering van wet van 28 december 1967 op de niet-bevaarbare waterlopen, oprichting van een vereniging van gemeenten voor de polderzorg, vervuiling van de Dender, sanering van de Marke-vallei, watering de Gavere-Onkerzele, normalisatie waterlopen kanton Ninove, uitbreiding van de watering Pamel-Liedekerke-Denderleeuw). Omzendbrieven van en aan de Oostvlaamse gouverneur, briefwisseling, statuten, nota's, kaarten en plannen, notities, persknipsels, verslagen van vergaderingen, toespraken,

Koninklijke Besluiten, reglementen, uittreksels uit het *Belgisch Staatsblad*, kostenramingen, overeenkomsten. 1950-1966. *4 omslagen*.

- 12.9.14. Documentaire dossiers met informatie over de sociaal-economische en demografische situatie in de regio-Aalst (o.a. werkloosheid, pendelarbeid, leeftijds-piramide, bevolkingsdichtheid, verdeling van de tewerkstelling, sociale bijdragen, bevoorrading en transport, openbaar vervoer). Briefwisseling, omzendbrieven, nota's, rapporten, enquêtes bij bedrijven, statistische overzichten, studienota's met sociaal-economisch en demografisch overzicht per gemeente, lijsten, persknipsels, brochures, folders. 1947-1980. *10 omslagen*.

12.10. West-Europese Unie: lid (1959) en ondervoorzitter (1962-1965) Raadgevende Vergadering

- 12.10.1. Geschiedenis, doelstellingen en taken West-Europese Unie. Brochures, toespraken, brieven, nota's, notities, tekst interview, verslag van L. Moyersoen aan de Kamercommissie Europese Zaken. 1960-1964. *1 omslag*.
- 12.10.2. Zittingen van de Algemene Vergadering van de WEU
- 12.10.2.1. Zevende Gewone Zitting 1961-1962. Verslagen, kalender, rapporten (ook van de Commissie Verdedigingsvraagstukken en Bewapening, Algemene Zaken). 1961-1962. *1 omslag*.
- 12.10.2.2. Achtste Gewone Zitting 1962-1963. Verslagen en rapporten (ook van het Comité van Voorzitters en van de Commissie Defensievraagstukken en Bewapening, Algemene Zaken), brieven, notities, toespraak. 1962-1963. *1 omslag*.
- 12.10.2.3. Negende Gewone Zitting 1963-1964. Verslagen en rapporten (ook van het Bureau, het Comité van Voorzitters, de Commissie Defensievraagstukken en Bewapening, Reglement), kalender, brieven. 1963-1964. *3 omslagen*.
- 12.10.2.4. Tiende Gewone Zitting 1964-1965. Brieven, (ontwerp)kalenders, brochure met ledenlijst, verslagen en rapporten (ook van het Bureau, het Comité van Voorzitters, de Commissies Algemene Zaken, Defensievraagstukken en Bewapening, Reglement). 1964-1965. *4 omslagen*.
- 12.10.2.5. Elfde Gewone Zitting 1965. Rapporten en verslagen. 1965. *1 omslag*.
- 12.10.2.6. Bijzondere Herdenkingszitting t.g.v. het 20-jarig bestaan van de WEU, mei 1975. Brieven, brochures i.v.m. de WEU, lijst deelnemers, nota's, verslagen en rapporten (o.a. van de Eenentwintigste Zitting), (ontwerp)kalenders. 1975. *1 omslag*.

12.11. Voorzitter Internationale Technische Coöperatie (ITECO) vanaf 1958

- 12.11.1. Algemeen. Statuten, statuut van de vrijwilliger-ontwikkelingshelfer, brochures over de doelstellingen en de werking van ITECO. 1964; 1974 en z.d. *1 omslag*.

- 12.11.2. Bestuursorganen (Algemene Vergadering en Raad van Beheer) en commissies en werkgroepen (vooral Commissie Uitzending). Uitnodigingen, verslagen, nota's, briefwisseling, activiteitenverslagen, begrotingen. 1965; 1967-1969; 1971-1974. *2 omslagen*.
- 12.11.3. Varia (colloquia, contacten met NCOS, vrijwillige ontwikkelingssamenwerking, documentatie i.v.m. ontwikkelingssamenwerking). Briefwisseling, nota's, verslagen en programma's van colloquia, brochures i.v.m. (organisaties voor) ontwikkelingssamenwerking, persknipsels. 1964-1970. *2 omslagen*.
- 12.12.   Ondervoorzitter Internationale Vereniging voor Plattelandsontwikkeling Overzee (IVPO)**
- 12.12.1. Algemeen. (Ontwerp)statuten, nota's over algemene werking en doelstellingen van de IVPO en van het vroegere Fonds voor Inlands Welzijn, briefwisseling en overeenkomst met de bevoegde ministers, (ontwerp)begrotingen voor het eerste werkjaar. 1964-1965. *1 omslag*.
- 12.12.2. Bestuursorganen (vooral Algemene Vergadering en Raad van Beheer). Uitnodigingen, agenda's, verslagen, nota's, begrotingen, werkingsverslagen. 1965-1974. *3 omslagen*.
- 12.12.3. Conflict n.a.v. artikelen in *De Standaard* over de IVPO-activiteiten en financieel beheer. Briefwisseling (o.a. met de hoofdredacteur van *De Standaard*, met advocaten en i.v.m. een parlementaire interpellatie van Kamerlid R. Peeters), persknipsels, nota's (o.a. voor een IVPO-persconferentie), stukken van de Raad van Beheer. 1971. *1 omslag*.
- 12.12.4. Reizen
- 12.12.4.1. Reis naar Kongo-Ruanda-Burundi, september-oktober 1967. Briefwisseling (met o.a. IVPO-verantwoordelijken, ministerie van Buitenlandse Zaken en missiecongregaties), uitnodigingen, nota's, reisdocumenten, lijsten van personeel, notities en schriftje met reisindrukken, persknipsels, losse nummers Kongolese kranten. 1967. *2 omslagen*.
- 12.12.4.2. Reis naar Kongo, maart 1970. Briefwisseling, notities met reisindrukken, nota's, reisverslag. 1968; 1970. *1 omslag*.
- 12.12.4.3. Reis naar Ruanda en Zaire, september-oktober 1974. Briefwisseling en nota's (o.a. over ontwikkelingsprojecten), notities met reisindrukken, losse nummers Ruandese kranten, kaart van Ruanda. 1974. *1 omslag*.
- 12.13.   Beheerder (1973-1984) en voorzitter (1979-1984) van de Damiaanactie**
- 12.13.1. Statuten van de vzw Damiaanactie
- 12.13.1.1. Statutenwijziging van 24 juni 1976. (Ontwerp)statuten, briefwisseling, notities, nota's, uittreksel uit het *Belgisch Staatsblad*. 1975-1976. *1 omslag*.
- 12.13.1.2. Commissie voor de studie van de statuten. Verslagen, uitnodigingen, briefwisseling, nota's, notities. 1984-1985. *1 omslag*.
- 12.13.1.3. Reglementen. Z.d. *3 stukken*.

- 12.13.2. Algemene briefwisseling van voorzitter Moyersoen (o.a. bij aanstelling en bij vertrek als voorzitter en over het Belgische beleid inzake ontwikkelingssamenwerking). Briefwisseling, nota's, notities, toespraken, historische overzichten, folders n.a.v. de Werelddag der Melaatsen. 1975-1985. *2 omslagen*.
- 12.13.3. Bestuursorganen
- 12.13.3.1. Algemene Vergadering. Ledenlijsten, uitnodigingen, verslagen, (ontwerp)begrotingen, balansen, activiteitenverslagen, notities, rapporten van bedrijfsrevisoren, briefwisseling, nota's. 1973-1984. *4 omslagen*.
- 12.13.3.2. Raad van Beheer. Ledenlijsten, uitnodigingen, verslagen, nota's, briefwisseling, notities. 1973-1985. *3 omslagen*.
- 12.13.3.3. Directiecomité. Uitnodigingen, verslagen, nota's, briefwisseling, notities. 1973-1977; 1983-1985. *1 omslag*.
- 12.13.4. Personeelsbeleid. Organogrammen, briefwisseling (met o.a. personeelsleden en personen uit de plaatselijke groepen), rapporten met doorlichting personeelssituatie, nota's (o.a. i.v.m. aanwervingen en ontslagen, loonbarema's, functies en opdrachten van het directie- en het administratief personeel, samenstelling personeelsbestand, vertegenwoordiging van de basis in de bestuursorganen enz.), notities, curricula vitae, verslagen van diverse bestuursorganen, persknipsels. 1974-1985. *10 omslagen*.
- 12.13.5. Projecten en werking in de Derde Wereld. Verslagen en vergaderstukken van de Projectencommissie, (ontwerpen van) projectbeschrijvingen, reisverslagen en inspectieverslagen van projecten, verslagen van zendingen; briefwisseling, nota's en verslagen i.v.m. de werking in vooral Ruanda en Burundi. 1980-1985. *5 omslagen*.
- 12.13.6. Contacten en samenwerking met of vertegenwoordiging in andere organisaties voor de bestrijding van de melaatsheid of voor ontwikkelingssamenwerking
- 12.13.6.1. Internationale Federatie van Leprabestrijdingsorganisaties (ILEP). Folders, briefwisseling (o.a. over de produktie van een film); uitnodigingen voor, verslagen van en nota's bij de bijeenkomsten van o.a. de Algemene Vergadering, het Bestendig Comité, de werksessies, de Medische Commissie), nota's en notities over de leprabestrijding, voorlopige versie van een "atlas van de lepra". 1976-1985. *9 omslagen*.
- 12.13.6.2. Association Internationale des Fondations Raoul Follereau. Overeenkomst met de vzw Vrienden van Pater Damiaan, statuten, brochures, briefwisseling, folders, stukken van bestuursorganen, toespraken (o.a. bij huldigingen en openingen van tentoonstellingen), losse nummers tijdschriften. 1977-1982. *1 omslag*.
- 12.13.6.3. Diverse organisaties als Foperda, Intercoddev, Coprogram. Briefwisseling, nota's (o.a. over de samenwerking), agenda's, verslagen van bestuursorganen, statuten, brochures, balansen, overzichtlijsten van projecten. 1971-1979. *2 omslagen*.

- 12.13.7. Varia
- 12.13.7.1. Mogelijke zaligverklaring van pater Damiaan. Briefwisseling (o.a. met het Vaticaan, de Belgische bisschoppen en het vorstenhuis, de paters picpussen, enkele Belgische ministers, de nuntius, n.a.v. de audiëntie met de paus), persknipsels, nota's en notities, petitie. 1980-1984. *2 omslagen*.
- 12.13.7.2. Toneelstuk *Damiaan* van Aldyth Morris en o.a. gebracht door Alex Willequet en Bernard Marbaix. Scripts, briefwisseling, folders en prospectussen, nota's met biografische informatie over Damiaan, persdossier, programma's, lijst met voorstellingen, persknipsels, stripverhaal *Le père Damien et le journal de la lutte contre la lèpre*. 1981-1986. *1 omslag*;
- 12.13.7.3. Dr. Frans Hemerijckx (huldebetuigingen, voordracht als kandidaat Nobelprijs voor de Vrede, herdenkingen enz.). Briefwisseling, huldetoespraken en -artikels, notities, publikaties van de Damiaanactie, pamfletten, brochures, persknipsels. 1967-1980. *1 omslag*.
- 12.13.7.4. Documentatie over lepra en leprabestrijding. Nota's, overdrukken, brochures, losse nummers tijdschriften. Jaren zeventig. *1 omslag*.

12.14. Lid van het Studiecentrum voor Politieke Hervormingen

- 12.14.1. Algemeen. Statuten, ledenlijsten van Raad van Beheer, Adviescommissie en werkgroepen/commissies, algemene briefwisseling met andere leden en politieke verantwoordelijken, oproepen, persteksten en -communiqués, notities. 1975-1979. *1 omslag*.
- 12.14.2. Bestuursorganen (vooral Raad van Beheer en Adviescomité). Uitnodigingen voor en verslagen van vergaderingen, enkele brieven, nota's, stukken van Kamer en Senaat, persknipsels, notities. 1976-1981. *3 omslagen*.
- 12.14.3. Werking van de commissies
- 12.14.3.1. Eerste Commissie m.b.t. de "structuur van de staat". Verslagen van vergaderingen, nota van A. Vranckx. Z.d.; 1976-1977. *3 stukken*.
- 12.14.3.2. Tweede Commissie m.b.t. de "wetgevende macht". Verslagen van vergaderingen, briefwisseling, nota's en rapporten (o.a. van E. De Winter), persknipsels. 1976-1978. *1 omslag*.
- 12.14.3.3. Derde Commissie m.b.t. de "uitvoerende macht". Nota's en rapporten (o.a. van R. Senelle). 1976-1977. *1 omslag*.
- 12.14.3.4. Vierde Commissie m.b.t. de "niet opgeloste problemen tijdens de laatste herziening van de Grondwet". Verslagen van vergaderingen, nota's en rapporten o.a. van M. Somerhausen. 1976-1979. *1 omslag*.
- 12.14.3.5. Vijfde commissie m.b.t. de "public relations". Verslag van een vergadering. 4 januari 1977. *1 stuk*.
- 12.14.3.6. Zesde commissie m.b.t. de "openbare financiën". Verslagen en rapporten (o.a. van J.C. Snoy et d'Oppuers), kopieën van artikels, nota's, notities. Z.d.; 1976. *1 omslag*.

- 12.14.3.7. Werkgroep/commissie belast met het onderzoek naar de grondwetsartikels die voor herziening in aanmerking komen. Verslagen, nota's, kopieën van brieven. 1978-1979. 1 omslag.
- 12.14.3.8. Speciale commissie voor Brussel. Briefwisseling, verslag, nota's en rapporten (o.a. van L. Moyersoen, A. Pierson), persknipsels. 1975-1980. 1 omslag.
- 12.14.4. Diverse initiatieven, activiteiten en geschriften
- 12.14.4.1. Uitgave van brochure *België morgen - La Belgique de demain*. Brochure, briefwisseling, (ontwerp)nota's en notities. Z.d.; 1977. 2 omslagen.
- 12.14.4.2. Opiniepeilingen n.a.v. verkiezingen 17 december 1978 en politieke actualiteit. Vragenlijsten, resultaten van de peilingen. 1978. 1 omslag.
- 12.14.4.3. Reacties op en commentaren bij het Egmontpact. Nota's en rapporten, verslag van bijeenkomst, verslagen persconferentie, wetsontwerp en regeringsverklaringen. Z.d.; 1977-1978. 2 omslagen.
- 12.14.4.4. De diverse aspecten en de opeenvolgende fasen van de grondwetsherziening en de staats hervorming. Nota's, rapporten en amendementen, brieven en artikels van de leden (en in mindere mate van niet-leden) van het Studiecetrum, van andere drukkingsgroepen en van overheidsinstanties, persknipsels en losse nummers tijdschriften. 1976-1982. 7 omslagen.
- 12.14.4.5. *Moderne Staat. Maandelijks bulletin voor inwendig gebruik van het SCPH*. Door het Studiecetrum maandelijks verspreide persdossiers. 1977-1978. 3 omslagen.

12.15. Lid Studiecetrum Politieke Instellingen

- 12.15.1. Oprichting en algemene werking. Statuten, ledenlijst, overzicht van de commissies, persknipsel, eindrapport *Waarheen met België ?*. 1982; 1984. 1 omslag.
- 12.15.2. Commissie Institutionele Hervormingen/Politieke Instellingen. Uitnodigingen, verslagen, (ontwerp)rapporten, diverse nota's (ook van niet-leden). 1981-1983. 1 omslag.
- 12.15.3. De problematiek van het Arbitragehof (o.a. nota-Moyersoen in het kader van de wreking van de Commissie Institutionele Hervormingen/Politieke Instellingen). (Ontwerp)nota's, brieven, notities, amendementen, wetsontwerp. 1978; 1982. 3 omslagen.
- 12.15.4. Commissie Provincies. Uitnodigingen, verslagen, werkdocumenten, nota's en amendementen hierbij, notities, diverse documentaire nota's (o.a. van de Belgische Vereniging van Provincies) en brochures over de bevoegdheden en de positie van de provincies. 1981-1984. 6 omslagen.

12.16. Voorzitter vzw Vrienden van Zuster Emanuelle

- 12.16.1. Oprichting en statuten. Statuten, brief, lijsten van (bestuurs)leden. 1980. 1 omslag.

- 12.16.2. Algemene Vergadering en Raad van Beheer. (Ontwerp)verslagen, briefwisseling, balansen en begrotingen, nota's, maandelijks overzichten van giften. 1979-1984. *2 omslagen*.
- 12.16.3. Contacten met zuster Emanuelle en haar werken in Egypte. Briefwisseling, financiële verslagen, nota's, losse nummers *Lettre du Caire*, schriftje met notities bij reis naar Egypte (1980). 1980-1981. *2 omslagen*.
- 12.16.4. Contacten met buitenlandse zusterverenigingen. Briefwisseling, nota's en notities, verslagen van bijeenkomsten, financiële overzichten. 1980-1983. *1 omslag*.
- 12.16.5. Publiciteit. Briefwisseling, notities, persknipsels, artikels, werkmap voor het onderwijs. 1980-1981. *1 omslag*.
- 12.16.6. Bezoek L. Moyersoen aan Egypte (o.a. opening van werken van zr. Emanuelle). Briefwisseling, reisprogramma's, toespraken, nota's. Oktober-november 1980. *1 omslag*.
- 12.16.7. Ontslag van L. Moyersoen als voorzitter. Briefwisseling. 1985. *1 omslag*.

12.17. Diverse lidmaatschappen

(o.a. Katholieke Vlaamse Landsbond, KVHU-Aalst, Koninklijke Fanfare Kunst en Vermaak-Aalst, lid en lesgever Familiale Leerschool Aalst en lid Raad van Beheer Centrum voor Gezinsactie Brussel, Aalsters Comité voor het Herstel van de Bibliotheek van de Universiteit van Leuven, Sint-Pieterspenning bisdom Gent, Herman Rasschaert-Comité-Aalst, Raad van Beheer Katholieke Vlaamse Hogeschool voor Vrouwen-Antwerpen, Algemene Raad en Diocesane Commissie Justitia et Pax, medestichter en lid Raad van Beheer vzw "Vrienden Agua de Dios"). Lidkaarten, briefwisseling, verslagen van vergaderingen, persknipsels, financiële verslagen, programma's, uitnodigingen (o.a. voor studiedagen en lessen familiale actie), statuten, nota's (o.a. over gezinsactie). Jaren dertig tot tachtig. *5 omslagen*.

Afdeling 13. Enkele politieke thema's uit de naoorlogse periode

13.1. De Koningskwestie

- 13.1.1. Publikaties en studies van L. Moyersoen, o.a. i.v.m. de bevoegdheden van de koning (o.a. het opperbevelhebberschap van het leger), het buitenlands beleid van regering en koning, de houding van de koning gedurende de Tweede Wereldoorlog en de daaropvolgende gebeurtenissen. Persknipsels en losse nummers van kranten, nota's, artikels, brieven, notities. 1945; 1949-1950. *2 omslagen.*
- 13.1.2. Het parlementair debat i.v.m. de terugkeer van de koning 1945-begin 1946. Persknipsels, losse nummers kranten en tijdschriften, brochures, pamfletten. 1945-1946. *1 omslag.*
- 13.1.3. Standpunten van de politieke partijen, in bijzonder de CVP, en van drukkingsgroepen (o.a. Bloc des Royalistes) inzake de Koningskwestie. Nota's en vergaderstukken (o.a. van de Commissie Binnenlandse Zaken van CEPESS), persknipsels, pamfletten, notities, o.a. voor toespraken, losse nummers CVP/PSC-tijdschriften, *Rapport de la Commission d'Information instituée par S.M. le Roi Léopold III le 14 juillet 1946, Aanvullende nota op 8 oktober 1947 gepubliceerd door de Commissie van Voorlichting ingesteld door Z.M. Koning Leopold III op 14 juli 1946.* 1945; 1945-1946. *2 omslagen.*
- 13.1.4. Parlementair debat 1949-1950 over o.a. de volksraadpleging en de troonsafstand en -opvolging, met o.a. tussenkomsten van L. Moyersoen. Stukken van de Kamer en de Senaat, (ontwerp)redevoeringen, notities bij de debatten, briefwisseling (o.a. van verontwaardigde CVP-leden), boodschappen van de koning, wetsontwerpen, verslagen en nota's (o.a. van CVP-parlementsleden), persknipsels. 1949-1950. *2 omslagen.*
- 13.1.5. De volksraadpleging. Toespraak L. Moyersoen (Geraardsbergen, 11 december 1949), nota's en omzendbrieven van het Nationaal Comité van de Volksraadpleging, oproepingsbrieven L. Moyersoen en T. Thuysbaert voor de volksraadpleging, wetsontwerp en stukken van de Kamer, brief van prof. P. De Visscher i.v.m. de juridische aspecten van de volksraadpleging, persknipsels met o.a. uitslagen volksraadpleging. 1949-1950. *1 omslag.*

13.2. De Schoolstrijd

- 13.2.1. Katholieken en onderwijs in de jaren dertig. Brief, nota's en notities i.v.m. het katholiek programma en de katholieke opstelling inzake onderwijskwestie, pamflet, persknipsels, brochures. 1933-1936. *1 omslag.*
- 13.2.2. De besprekingen van de onderwijswetgeving in het parlement. Nota's (o.a. over de vroegere onderwijswetgeving) en notities i.v.m. parlementaire vragen en toespraken van Moyersoen, wetsontwerpen en amendementen, stukken van de Kamer, persknipsels, brieven en nota's (o.a. van drukkingsgroepen en over de toestand van het technisch onderwijs). 1947-1956. *4 omslagen.*

- 13.2.3. De katholieke oppositie tegen de onderwijswetgeving. Nota's, omzendbrieven, briefwisseling en verslagen van de CVP-CEPESS en van het Nationaal en het Aalsters Comité voor Vrijheid en Democratie (o.a. i.v.m. de organisatie van protestmeetings); notities en schema's voor toespraken en t.g.v. meetings, uitnodigingen, pamfletten, verklaringen van de bisschoppen, losse nummers kranten, persknipsels, brochures, programma's, affiche²⁸. 1948; 1954-1955. *6 omslagen*.
- 13.2.4. Het Schoolpact. Briefwisseling met o.a. Eerste Minister G. Eyskens en minister van Onderwijs M. Van Hemelrijck, wetsontwerpen, nota's en brochures met de tekst van het Schoolpact. 1958-1959. *1 omslag*.

13.3. Belgisch-Kongo en de republiek Kongo

- 13.3.1. Reizen naar, documentatie over en contacten van Moyersoen in Kongo. Briefwisseling met o.a. missionarissen (over o.a. het katholiek onderwijs in de kolonie), nota's over de toestand in Kongo; reisverslagen, o.a. in *De Gazet van Aalst*, programma's van en briefwisseling, notities, documentatie, menu's, foto's en postkaarten²⁹ bij een Kongoreis als lid van een afvaardiging van de Kamercommissie voor Landsverdediging (14 juli tot 8 augustus 1956); verslag van een gelijkaardige reis in 1957 (geen deelname van Moyersoen), diverse wetsontwerpen, KB's en documentaire nota's over de bestuurlijke inrichting van Kongo, verslag van de Koloniale Raad. 1954-1959. *6 omslagen*.
- 13.3.2. Toespraken en artikels van Moyersoen over de ontwikkelingen in Kongo en Afrika. Overdrukken met artikels van Moyersoen (uit *La Revue Générale Belge* en *Streven*), notities voor en manu- en typoscripten van toespraken (o.a. voor Politica-Leuven). 1957-1959. *1 omslag*.
- 13.3.3. Diverse documentatie over de toestand in Kongo en standpunten van belangengroepen. Nota's en werkdocumenten (o.a. van de CVP/PSC en haar studiedienst en van een colloquium van de Vereniging voor Politieke en Sociale Studies), persknipsels en losse nummers *Ter Inlichting* en Kongolese en Belgische kranten, stukken van de Senaat. 1955-1960. *1 omslag*.
- 13.3.4. Het parlementaire debat over Kongo (begroting, onafhankelijkheid). Stukken van Kamer en Senaat, wetsontwerpen (o.a. op de begroting van Belgisch-Kongo, de loopbaanwaarborgen voor het bestuurspersoneel in Kongo, de organisatie van verkiezingen in Kongo, het Kongolese staatsbestel, de "vrije uitoefening van de soevereine macht in Kongo"), toespraken (van o.a. A.E. De Schryver, A. De Vleeschauwer), verslag van de Werkgroep voor de Studie van de Politieke Vraagstukken in Belgisch-Kongo (januari 1959), verslag van de Parlementaire Commissie belast met het onderzoek over de gebeurtenissen in januari 1959 in Leopoldstad, regeringsverklaring 1959. 1959-1960. *3 omslagen*.

²⁸ Bewaard op de Afdeling Audiovisuele Documentatie onder het nummer KCB3045.

²⁹ Bewaard op de Afdeling Audiovisuele Documentatie onder het nummer KFZ25/1.

- 13.3.5. De Ronde Tafelconferentie over Kongo
- 13.3.5.1. Algemeen (samenstelling, timing, commissies). Briefwisseling (o.a. met G. Eyskens), overzichten deelnemers conferentie en samenstelling van delegaties, uitnodigingen en agenda's, nota's (o.a. over werking, timing, dagordes en doelstellingen van de conferentie), brochure *De Belgische-Congolese Ronde-Tafelconferentie*, typoscripten en overdruk artikel Moyersoen *Le Table Ronde et l'avenir d'un grand Etat indépendant au centre d'Afrique* in *La Revue Générale Belge*, persknipsels en losse nummers kranten. 1960. 2 omslagen.
- 13.3.5.2. Plenaire vergaderingen en bijeenkomsten van de commissies (vooral Structuur van de Staat, Verkiezingen). Vergaderstukken, uitnodigingen, aanbevelingen van de delegaties, toespraken en oproepen, eindnota's en conclusies van de vergaderingen, notities. 1960. 5 omslagen.
- 13.3.6. Contacten van Moyersoen met Kongo na de Ronde Tafelconferentie, o.a. over de onregelmatigheden in juli 1960. Briefwisseling en nota's (o.a. over de toestand in Kongo en de situatie van de Belgen, het onderwijs, overheidsfuncties). 1960. 1 omslag.

13.4. De communautaire problematiek

- 13.4.1. Algemene documentatie en briefwisseling. Brieven, nota's, verslagen, brochures en memoranda van particulieren (o.a. J. De Meyer, T. Lefèvre, P. Van den Boeynants, A. Vranckx, P. Van Zeeland, P. Wigny, P.M. Orban, H. Deleeck), drukingsgroepen en politieke partijen, toespraken, *Besluiten van de afvaardigingen van de Christelijke Volkspartij en van de Belgische Socialistische partij over de Werkzaamheden van de Commissie voor de hervorming der instellingen* (26 januari 1965). *Vaste Commissie voor de verbetering van de betrekkingen tussen de Belgische taalgemeenschappen. Verslag der werkzaamheden 20-10-1966 - 16-2-1968*, losse nummers tijdschriften, persknipsels. Ca. 1955-1988. 4 omslagen.
- 13.4.2. De taalwetgeving in de eerste helft van de jaren zestig (vastlegging taalgrens, statuut Voeren en Brussel, taalgebruik in bestuurszaken en onderwijs). Briefwisseling, verslagen van de Tweepartijencommissie voor Taalaangelegenheden, wetsontwerpen en amendementen, stukken van de Kamer en haar commissies, notities, nota's van drukingsgroepen en particulieren, brochures en persknipsels. 1960-1964; 1972; 1986. 8 omslagen.
- 13.4.3. De opeenvolgende (pogingen tot) grondwetsherzieningen in de jaren 1960-1970. Wetsontwerpen en -voorstellen, amendementen, verklaringen, nota's, rapporten en verslagen o.a. van de Bijzondere Commissie voor de Grondwetsherziening (1966-1967), regeringsverklaringen, stukken van Kamer en Senaat en hun commissies, briefwisseling, notities. 1961-1978. 13 omslagen.
- 13.4.4. De kwestie Leuven-Vlaams. Nota's, notities, briefwisseling, memoranda en nota's van drukingsgroepen (uit o.a. onderwijswereld en Vlaamse Beweging), toespraken, stukken van de Kamer, brochures, losse nummers tijdschriften, persknipsels. 1962-1966. 5 omslagen.

- 13.4.5. De CVP en de communautaire problematiek. Uitnodigingen voor, verslagen en nota's van de CVP-Partijraad, het CVP-Congres (in het bijzonder het 19de Congres, december 1963, met L. Moyersoen als verslaggever over de structuurhervormingen van de staat), CEPES-commissies en CVP-werkgroepen (i.v.m. de communautaire verhoudingen), briefwisseling met CVP-prominenten, notities, toespraken, losse nummers tijdschriften. 1948-1985. *5 omslagen.*
- 13.4.6. Artikels van L. Moyersoen over de Vlaams-Waalse verhoudingen (vooral in *De Standaard*, *De Gazet van Aalst*). (Ontwerp)artikels, nota's, persknipsels, brieven met reacties op artikels, notities, losse nummers tijdschriften, brochures. 1957-1991. *11 omslagen.*
- 13.4.7. Toespraken van L. Moyersoen over de Vlaams-Waalse verhoudingen. (Ontwerp)toespraken, notities, briefwisseling (o.a. met organisatoren), persknipsels, programma's. Z.d.; 1939-1978. *8 omslagen.*
- 13.4.8. Varia
- 13.4.8.1. Het ACW en de communautaire problematiek. Uitnodigingen voor en verslagen en nota's van de Vlaamse Werkgroep. 1955-1956. *1 omslag.*
- 13.4.8.2. Lid van de Commissie voor Taalinspectie in het leger. Brieven, uitnodiging, KB. 1956-1958. *1 omslag.*
- 13.4.8.3. Lid van het organiserend comité i.v.m. het referaat "regionalisering in België" tijdens het elfde Vlaams Wetenschappelijk Economisch Congres. Uitnodigingen, notulen, werkdocumenten, ledenlijst van het comité, (ontwerp)-referaten. 1972. *1 omslag.*

Afdeling 14.   Publikaties van L. Moyersoen

14.1.   *Prosper Poulet en de politiek van zijn tijd. Brugge, 1946*

- 14.1.1.   Onderzoeksgegevens, resultaten van gesprekken en opzoeken. (Lectuur)-notities, tabellen en schema's, schriftjes, briefwisseling (o.a. met archivarissen), stukken van de Kamer, persknipsels. Jaren dertig en veertig. *9 omslagen.*
- 14.1.2.   Manuscript en reacties op en beoordelingen van de verschillende delen van het werk; afwijzing van het manuscript als doctorale verhandeling aan de School voor Politieke en Sociale Wetenschappen van de K.U. Leuven. Briefwisseling (o.a. met M. Cordemans, P.W. Segers, H. Heyman, T. Lefèvre, G. Eyskens, J.A. Van Houtte, H. Velge, F. Brusselmans, P. Thuysbaert), notities. 1938-1943. *3 omslagen.*
- 14.1.3.   Publikatie, publiciteit, recensies en reacties (o.a. op toegezonden exemplaren). Briefwisseling (o.a. met uitgever De Kinkhoren, omroep en pers), rekeningen, biografische notities, recensies, persknipsels, folders, adreslijsten. 1943-1946; 1974. *5 omslagen.*
- 14.1.4.   Andere publikaties over Poulet (o.a. voor de *Encyclopedie van de Vlaamse Beweging, Twintig eeuwen Vlaanderen*, in memoriams). Persknipsels, briefwisseling (o.a. met de redactie van de *Encyclopedie en Twintig Eeuwen Vlaanderen*), manuscripten, typoscripten. 1947; 1957; 1970-1973. *1 omslag;*
- 14.1.5.   Parlementaire vraag n.a.v. schrappen van biografie Poulet uit lijst van boeken waarvan de aankoop wordt voorgesteld door gesubsidieerde bibliotheken. Parlementaire vraag, persknipsel. 1947. *3 stukken.*
- 14.1.6.   Eventuele publikatie van een Franse vertaling op initiatief van de Fondation Hubert Pierlot. Briefwisseling, statuten van de Fondation Hubert Pierlot, nota. 1968-1970. *1 omslag.*

14.2.   *Baron Romain Moyersoen en de politieke problemen van zijn tijd. 1870-1967. Aalst, 1986.*

- 14.2.1.   Resultaten van opzoeken en onderzoek. Fotocopieën, notities, nota's, briefwisseling (o.a. met beoordelingen van de hoofdstukken door M. Cordemans), persknipsels. Z.d.; jaren tachtig. *6 omslagen.*
- 14.2.2.   Publikatie. Manuscript, typoscript, drukproef. Z.d.; 1986. *3 omslagen.*
- 14.2.3.   Voorstelling, verkoop, reacties. Persmap, folder, adreslijsten, brieven. 1986. *1 omslag.*

14.3.   Bijdrage *Het monetaire drama van 1925-1926. De vergeefse stabilisatiepoging van A.E. Janssen in Albert-Eduard Janssen raconté par ses amis*, 1976

Briefwisseling (o.a. met familieleden-Janssen), manuscript, typoscripten (Nederlands en Frans), notities. 1973-1976. 4 omslagen.

14.4.   Bijdrage *De evolutie van de taalwetgeving sinds 1930 in Liber Amicorum August Edmond De Schryver, Minister van Staat*, 1968

Brieven, manuscript, overdruk, typoscripten. 1967-1968. 1 omslag.

14.5.   Diverse publikaties en artikels

(o.a. als medewerker van *De Volksstem* en *De Gazet van Aalst*, van *De Gazet van Antwerpen*, over *De gemeentepolitiek in Aalst ten tijde van Baron Romain Moyersoen*, -*Het Land van Aalst*, over R. Moyersoen in het *Nationaal Biografisch Woordenboek*, over de politieke partijen in Nederland, de evolutie der linkse partijen in antigodsdienstig opzicht, *Onze liberalen tegenover godsdienst en Kerk*, over de sociologische wetenschap, de evolutie van het liberalisme, de CVP, het internationaal beleid van België gedurende de Eerste Wereldoorlog, de politieke geschiedenis van België, de huurwetgeving, België en het Vijfandenverdrag (1948), de "vertegenwoordiging van het volk", ondernemingsraden, Frans-Afrika, de taalwetgeving, Belgisch-Kongo en Afrikaanse eenheid, Aalst, koning Albert I, Theo Lefèvre enz.). Lijst van publikaties, manuscripten en typoscripten, notities, brieven, overdrukken. Z.d.; 1925-1988. 6 omslagen.

14.6.   Gekregen publikaties en overdrukken

(met opdrachtvermelding en/of notities). Diverse data's. 2 omslagen.

Afdeling 15. Reizen van L. Moyersoen

15.1. Reis naar Frans-Afrika in opdracht van het Centre Européen d'Information, 6-19 april 1957

Reisverslagen, schrift, artikels, briefwisseling, persknipsels, losse nummers dagbladen, programma's, reisroutes, toeristische folders en brochures, wegenkaarten, prentkaarten, foto's³⁰. 1957-1958. *4 omslagen.*

15.2. Reis naar Canada en de Verenigde Staten van Amerika, oktober 1958

Briefwisseling, schriftjes, notities, reisdocumenten, nota's, losse nummers dagbladen, persknipsels. 1958. *2 omslagen.*

15.3. Reis naar Griekenland en Turkije, april 1962

Reisdocumenten, prentkaarten, menu's, toeristische folders en brochures, uitnodigingen, persknipsels. 1962. *1 omslag.*

15.4. Reis naar India t.g.v. het 38e Internationaal Eucharistische Congres, Bombay, november-december 1964

Briefwisseling, toespraken, persteksten, reisdocumenten, programma's, congresdocumenten, toeristische folders en brochures, toespraken, artikels, persknipsels. 1964-1965. *5 omslagen.*

15.5. Portugal, april 1966

Reis- en verblijfsdocumenten, notities, toespraak. 1966. *1 omslag.*

15.6. Marokko, april 1968

Notities, reisdocumenten, rekeningen, prentkaarten. 1968. *1 omslag.*

15.7. Reis naar de Verenigde Staten van Amerika en Canada t.g.v. het congres van de Conseil Internationale des Economies Régionales, Sherbrook, oktober-november 1976

Briefwisseling, toespraken, programma's, verslagboek, deelnemerslijsten, notities, toeristische folders en brochures, rekeningen, reis- en verblijfsdocumenten. 1976. *3 omslagen.*

---

³⁰ Bewaard op de Afdeling Audiovisuele Documentatie onder het nummer KFZ25.

Afdeling 16. Enkele thema's i.v.m. Aalst

16.1. Gerechtelijke hervorming van het arrondissement Aalst

Nota's (o.a. ontwerpen van hervorming en afkomstig van de Aalsterse Studiecommissie voor de Gerechtelijke Hervorming, van belangengroepen), briefwisseling (o.a. met de bevoegde ministers), wetsontwerpen, notities, persknipsels, stukken van de Kamer, moties, brochures, losse nummers weekbladen. 1965-1970. *3 omslagen.*

16.2. Vrij onderwijs en Schoolstrijd in Aalst (o.a. evolutie van het vrij technisch onderwijs, enquête bij CVP-afdelingen naar situatie vrij onderwijs in de verschillende gemeenten, aanneming van vrije scholen door stad Aalst, gevolgen maatregelen-Collard voor vrij onderwijs in Aalst)

Briefwisseling, nota's, contracten, enquêteformulieren, los nummer *De Gazet van Aalst*, notities. 1949-1957. *2 omslagen.*

16.3. Sociale huisvesting te Aalst

16.3.1. Week van de Huisvesting 6 tot 14 juni 1964. Verslagen van de werkcomités, briefwisseling, rapport *Wonen in Aalst*, notities, werkdocumenten en tabellen met cijfergegevens (over o.a. de woonsituatie en de demografische ontwikkeling in Aalst) ter voorbereiding van dit rapport. 1964. *1 omslag.*

16.3.2. L. Moyersoen voorzitter van de Aalsterse Maatschappij van Goedkope Woningen: algemene werking en enkele bijzondere dossiers (o.a. wijk Horebekeveld, appartementsgebouw Popperodendries, tuinwijk De Blicck, wijk de Bioley). Uitnodigingen, briefwisseling (o.a. dienstbetoon), persknipsels, tabellen met toewijzingen van de woningen, nota's (o.a. met overzichten van de wijken), balansen, overzichten jaarwerking voor en verslagen van de Raad van Beheer en de Algemene Vergadering, toespraak t.g.v. bouw 1000e woning. 1958-1977. *3 omslagen.*

16.4. Prins van de Aloude Rederijkerskamer van de Catharinisten, Aalst

Verslagen van bestuursorganen, uitnodigingen, (notities voor) toespraken (vooral bij vieringen), briefwisseling, programma's, nota's met historische terugblik, persknipsels, overeenkomst, losse nummers tijdschrift, lid- en toegangskaarten, menu's, folders en (herdenkings)brochures. 1934-1987. *2 omslagen.*

16.5. Dekanaal Concilie Aalst 22-24 mei 1970

Programma en nota's van het concilie, briefwisseling (o.a. met bisschop Van Peteghem), persartikel voor en los nummer van *De Gazet van Aalst*. 1970. *1 omslag*.

16.6. Diverse toespraken in het Aalsterse (o.a. t.g.v. jubilea van organisaties en onderwijsinstellingen, bij jubilea en overlijden van priesters, 11 juli-viering, voor Davidsfonds-Aalst en Familiale Leerschool Aalst, bij kooruitwisseling in Aalst)

Toespraken, briefwisseling, notities. Jaren dertig tot tachtig en z.d. *1 omslag*.

16.7. Varia

Persknipsels inzake sociale woningbouw ten tijde van minister van Nijverheid en Arbeid Romain Moyersoen, stuk van de Kamer met tussenkomst van L. Moyersoen t.g.v. bespreking artikelen van het wetsontwerp houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedebouw (13 maart 1962). 1922-1923; 1962. *1 omslag*.

Afdeling 17. Diverse toespraken en deelname aan colloquia (o.a. Katholieke Congressen van Mechelen, Nationaal Congres van het Lekenapostolaat, 1956, studiedagen en/of colloquia en/of toespraken rond missie, geloof, gezin, katholieke politiek inzake onderwijs, cultuur, kolonie en buitenlandse aangelegenheden, partijverhoudingen, koning Albert I enz.)

Toespraken, briefwisseling, notities, programma's, uitnodigingen. Jaren dertig tot zestig. *3 omslagen.*